

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÇÖMLEKÇİ TORNASI İLE ŞEKİLLENDİRİLMİŞ
PARK VE BAHÇE SERAMİKLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Burak YILDIRIM

Enstitü Anabilim Dalı : Seramik ve Cam

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Burak DELİER

ARALIK – 2016

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

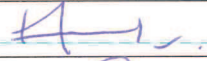

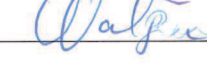
ÇÖMLEKÇİ TORNASI İLE ŞEKİLLENDİRİLMİŞ
PARK VE BAHÇE SERAMİKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Burak YILDIRIM

Enstitü Anabilim Dalı : Seramik ve Cam

“Bu tez 02.11.2016 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

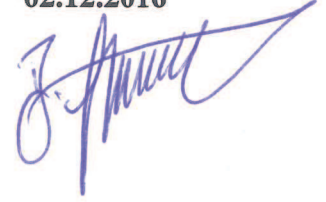
JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
YRD. DOÇ. BURAK DEVECİ	BAŞARILI	
Doç. Neslihan Özyenice	Başarılı	
Prof. Nilgün BİLGE	Başarılı	

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Burak YILDIRIM

02.12.2016

ÖNSÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında, çalışmamı sahiplenerek titizlikle takip eden danışmanlarım; Prof. Nilgün Bilge'ye ve Yrd. Doç. Dr. Burak Delier' e değerli katkı ve emekleri için içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Tez konumu tüm yönleriyle araştırdığım aşamada ve tüm süreç boyunca yardımlarını esirgemeyen; Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Prof. Bilgehan Uzuner'e, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Yrd. Doç. Ekrem Kula'ya, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Kim Yong Moon'a, Geleneksel Seramik Sanatçısı Ahmet Taşhomcu'ya sonsuz teşekkür ederim. Tez konumuyla ilgili her aşamada engin tecrübesiyle bana yol gösteren, maddi ve manevi hiçbir desteği esirgemeyen; T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatçısı-Babam "Efsane" Mehmet Yıldırım'a şükranlarımı sunarım. Bu çalışma SAÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir. (Proje no: 2012-60-01-008)

Burak YILDIRIM

02.12.2016

İÇİNDEKİLER

RESİM LİSTESİ.....	iii
ÖZET.....	xi
SUMMARY.....	xii
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1: ÇÖMLEKÇİ TORNASI İLE ŞEKİLLENDİRME.....	3
1.1. Çömlekçi Tornasının Tanımı.....	3
1.2. Çömlekçi Tornasının Keşfi ve Tarihsel Gelişimi.....	4
1.3. Çömlekçi Tornası Türleri.....	9
1.3.1. El Tornaları.....	9
1.3.2. Ayak Tornaları.....	11
1.3.3. Pedallı Tornalar.....	13
1.3.4. Elektrikli Tornalar.....	14
1.4. Çömlekçi Tornası İle Şekillendirme Yapan Bazı Sanatçılar.....	16
1.4.1. Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet).....	16
1.4.2. Güngör Güner.....	20
1.4.3. M. Tüzüm Kızılcın.....	24
1.4.4. Ekrem Kula.....	28
1.4.5. Cemalettin Sevim.....	32
1.4.6. Karen Swyler.....	37
1.4.7. Peter Voukos.....	41
BÖLÜM 2: PARK VE BAHÇE SERAMİKLERİ.....	45
2.1. Park ve Bahçe Seramiklerinin Tanımı.....	45
2.2. Park ve Bahçe Seramikleri Kapsamında Uygulama Yapan Bazı Sanatçılar.....	45

2.2.1. Bilgehan Uzuner.....	45
2.2.2. Sevim Çizer.....	48
2.2.3. Gwen Heeney.....	51
2.2.4. Viola Frey.....	56
2.2.5. Maro Kerasioti.....	60
2.2.6. Patricia Volk.....	62
2.2.7. Peter Hayes.....	66
BÖLÜM 3: ÇÖMLEKÇİ TORNASI İLE ŞEKİLLENDİRİLMİŞ PARK VE BAHÇE SERAMİKLERİ.....	69
3.1. Çömlekçi Tornası İle Şekillendirilmiş Park ve Bahçe Seramikleri.....	69
3.2. Uygulama Yapan Bazı Sanatçılar.....	69
3.2.1. Ahmet Taşhomcu.....	69
3.2.2. Kim Yong Moon.....	74
3.2.3. Toshiko Takaezu.....	79
3.2.4. Risto Hamalainen.....	83
3.2.5. Teppei Yamashita.....	86
3.2.6. Vaclav Serak.....	90
3.2.7. Conrad Snider.....	94
BÖLÜM 4: UYGULAMA PROJESİ “ATEŞİN ÇİÇEKLERİ”.....	98
4.1. Uygulama Projesi “Ateşin Çiçekleri” nin Teması.....	98
4.2. Projenin Uygulama Süreci.....	98
SONUÇ.....	119
KAYNAKÇA.....	120
ÖZGEÇMİŞ.....	125

RESİM LİSTESİ

Resim 1 : Elektrikli Çömlekçi Tornası.....	3
Resim 2 : Çömlekçi Tornası İle Şekillendirme.....	4
Resim 3 : Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	5
Resim 4 : Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	6
Resim 5 : Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	6
Resim 6 : Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	7
Resim 7 : Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	7
Resim 8 : Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	8
Resim 9 : Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	9
Resim 10 : Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	10
Resim 11 : Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	10
Resim 12 : Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	11
Resim 13 : Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	12
Resim 14 : Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası.....	12
Resim 15 : Pedalla Döndürülebilen Çömlekçi Tornası.....	13
Resim 16 : Pedalla Döndürülebilen Çömlekçi Tornası.....	13
Resim 17 : Elektrikli Çömlekçi Tornası.....	14
Resim 18 : Elektrikli Çömlekçi Tornası.....	15
Resim 19 : Elektrikli Çömlekçi Tornası.....	15
Resim 20 : Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet).....	16
Resim 21 : Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form.....	18
Resim 22 : Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form.....	18
Resim 23 : Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form.....	19
Resim 24 : Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form.....	19
Resim 25 : Güngör Güner.....	20

Resim 26 : Güngör Güner.....	21
Resim 27 : Güngör Güner, Dn-Bugün-Yarın.....	21
Resim 28 : Güngör Güner, Kase Formları.....	22
Resim 29 : Güngör Güner, Vazo Formları-Altın Dokunuş.....	22
Resim 30 : Güngör Güner, Şamdanlar.....	23
Resim 31 : Güngör Güner, Kupalar.....	23
Resim 32 : M. Tüzüm Kızılcan.....	24
Resim 33 : M. Tüzüm Kızılcan, Çanak.....	25
Resim 34 : M. Tüzüm Kızılcan, At Başı Kapı.....	25
Resim 35 : M. Tüzüm Kızılcan, Çanak.....	26
Resim 36 : M. Tüzüm Kızılcan, Sagar Pişirimli Kapı.....	26
Resim 37 : M. Tüzüm Kızılcan, Deforme Edilmiş Çanak.....	27
Resim 38 : M. Tüzüm Kızılcan, Kapalı Çanak.....	27
Resim 39 : Ekrem Kula.....	28
Resim 40 : Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar.....	29
Resim 41 : Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar.....	29
Resim 42 : Ekrem Kula, Vazolar.....	30
Resim 43 : Ekrem Kula, Vazolar.....	30
Resim 44 : Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar.....	31
Resim 45 : Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar.....	31
Resim 46 : Cemalettin Sevim.....	32
Resim 47 : Cemalettin Sevim, İçgüdü.....	33
Resim 48 : Cemalettin Sevim, İçgüdü.....	33
Resim 49 : Cemalettin Sevim, Seramik Form.....	34
Resim 50 : Cemalettin Sevim, .....	35
Resim 51 : Cemalettin Sevim, Denge.....	35

Resim 52 : Cemalettin Sevim, Denge.....	36
Resim 53 : Cemalettin Sevim, Seramik Form.....	36
Resim 54 : Karen Swyler.....	37
Resim 55 : Karen Swyler.....	38
Resim 56 : Karen Swyler.....	38
Resim 57 : Karen Swyler.....	39
Resim 58 : Karen Swyler.....	39
Resim 59 : Karen Swyler.....	40
Resim 60 : Karen Swyler.....	40
Resim 61 : Peter Voulkos.....	41
Resim 62 : Peter Voulkos.....	42
Resim 63 : Peter Voulkos.....	42
Resim 64 : Peter Voulkos.....	43
Resim 65 : Peter Voulkos.....	43
Resim 66 : Peter Voulkos.....	44
Resim 67 : Peter Voulkos.....	44
Resim 68 : Bilgehan Uzuner.....	45
Resim 69 : Bilgehan Uzuner, Deprem.....	47
Resim 70 : Sevim Çizer.....	48
Resim 71 : Sevim Çizer.....	49
Resim 72 : Sevim Çizer.....	49
Resim 73 : Sevim Çizer.....	50
Resim 74 : Sevim Çizer.....	50
Resim 75 : Gwen Heeney.....	51
Resim 76 : Gwen Heeney.....	52
Resim 77 : Gwen Heeney.....	52

Resim 78 : Gwen Heeney.....	53
Resim 79 : Gwen Heeney.....	54
Resim 80 : Gwen Heeney.....	54
Resim 81 : Gwen Heeney.....	55
Resim 82 : Gwen Heeney.....	55
Resim 83 : Viola Frey.....	56
Resim 84 : Viola Frey.....	57
Resim 85 : Viola Frey.....	57
Resim 86 : Viola Frey.....	58
Resim 87 : Viola Frey.....	59
Resim 88 : Viola Frey.....	59
Resim 89 : Maro Kerasioti.....	60
Resim 90 : Maro Kerasioti, Eskişehir Kent Park.....	61
Resim 91 : Maro Kerasioti, Ormanda.....	61
Resim 92 : Patricia Volk.....	62
Resim 93 : Patricia Volk.....	63
Resim 94 : Patricia Volk.....	63
Resim 95 : Patricia Volk.....	64
Resim 96 : Patricia Volk.....	65
Resim 97 : Patricia Volk.....	65
Resim 98 : Peter Hayes.....	66
Resim 99 : Peter Hayes.....	67
Resim 100 : Peter Hayes.....	68
Resim 101 : Peter Hayes.....	68
Resim 102 : Ahmet Taşhomcu.....	69
Resim 103 : Ahmet Taşhomcu.....	70

Resim 104: Ahmet Taşhomcu.....	70
Resim 105: Ahmet Taşhomcu.....	71
Resim 106: Ahmet Taşhomcu.....	72
Resim 107: Ahmet Taşhomcu.....	72
Resim 108: Ahmet Taşhomcu.....	73
Resim 109: Ahmet Taşhomcu.....	73
Resim 110: Kim Yong Moon.....	74
Resim 111: Kim Yong Moon.....	75
Resim 112: Kim Yong Moon.....	75
Resim 113: Kim Yong Moon, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Totemler.....	76
Resim 114: Kim Yong Moon, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Totemler.....	76
Resim 115: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem.....	77
Resim 116: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem.....	77
Resim 117: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem.....	78
Resim 118: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem.....	78
Resim 119: Toshiko Takaezu.....	79
Resim 120: Toshiko Takaezu.....	79
Resim 121: Toshiko Takaezu.....	80
Resim 122: Toshiko Takaezu.....	80
Resim 123: Toshiko Takaezu.....	81
Resim 124: Toshiko Takaezu.....	81
Resim 125: Toshiko Takaezu.....	82
Resim 126: Toshiko Takaezu.....	82
Resim 127: Risto Hamalainen.....	83
Resim 128: Risto Hamalainen.....	83
Resim 129: Risto Hamalainen.....	84

Resim 130: Risto Hamalainen.....	84
Resim 131: Risto Hamalainen.....	85
Resim 132: Risto Hamalainen.....	85
Resim 133: Teppei Yamashita.....	86
Resim 134: Teppei Yamashita.....	87
Resim 135: Teppei Yamashita.....	87
Resim 136: Teppei Yamashita.....	88
Resim 137: Teppei Yamashita.....	88
Resim 138: Teppei Yamashita.....	89
Resim 139: Teppei Yamashita.....	89
Resim 140: Vaclav Serak.....	90
Resim 141: Vaclav Serak.....	91
Resim 142: Vaclav Serak.....	91
Resim 143: Vaclav Serak.....	92
Resim 144: Vaclav Serak.....	92
Resim 145: Vaclav Serak.....	93
Resim 146: Conrad Snider.....	94
Resim 147: Conrad Snider.....	94
Resim 148: Conrad Snider.....	95
Resim 149: Conrad Snider.....	96
Resim 150: Conrad Snider.....	97
Resim 151: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	99
Resim 152: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	100
Resim 153: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	100
Resim 154: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	101
Resim 155: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	101

Resim 156: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	102
Resim 157: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	102
Resim 158: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	103
Resim 159: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	103
Resim 160: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	104
Resim 161: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	104
Resim 162: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	105
Resim 163: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	105
Resim 164: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	106
Resim 165: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	106
Resim 166: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	107
Resim 167: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması.....	107
Resim 168: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (1).....	108
Resim 169: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (2).....	108
Resim 170: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (3).....	109
Resim 171: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (4).....	109
Resim 172: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (5).....	110
Resim 173: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (6).....	110
Resim 174: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (7).....	111
Resim 175: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj.....	111
Resim 176: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj.....	112
Resim 177: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj.....	112
Resim 178: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj.....	113
Resim 179: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj.....	113
Resim 180: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj.....	114
Resim 181: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj.....	114

Resim 182: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj.	115
Resim 183: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj.	115
Resim 184: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj.	116
Resim 185: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”	116
Resim 186: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”	117
Resim 187: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”	117
Resim 188: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”	118
Resim 189: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”	118

Tezin Başlığı: Çömlekçi Tornası İle Şekillendirilmiş Park ve Bahçe Seramikleri

Tezin Yazarı : Burak YILDIRIM **Danışman :** Yrd. Doç. Dr. Burak DELİER

Kabul Tarihi : 2 Aralık 2016 **Sayfa Sayısı :** xii (ön kısım) + 125 (tez)

Ana Sanat Dalı : Seramik ve Cam **Sanat Dalı :** Seramik ve Cam

Bu çalışmada, çömlekçi tornası ile şekillendirme yönteminden, geçmişten günümüze dek kullanılan torna türlerinden, günümüz torna sanatçılarından ve eserlerinden bahsedilmekle birlikte, ağırlıklı olarak park ve bahçe seramiklerinden, bu alanda etkinlik gösteren sanatçılardan ve eserlerinden, özellikle de çömlekçi tornası ile park-bahçe seramiği üreten sanatçılardan ve eserlerinden bahsedilmiştir.

Tezi destekleyen proje uygulaması ise, çömlekçi tornası ile şekillendirilmiş park ve bahçe seramikleri üreten sanatçıları ve yaptıkları eserleri inceleyerek ülkemizde henüz yeterli sayıda ve yaygınlıkta görülmeyen park ve bahçe seramiklerine, özgün bir park-bahçe tasarımı ile katkıda bulunmayı amaçlamıştır.

Fakültemiz çevresinde bir alana yerleştirilecek olan: “Ateşin Çiçekleri” adlı uygulama projesi, önemli benzerlikler taşıyan yedi parçalı bir düzenlemeden oluşmaktadır. Tasarımda yer alan yedi stilize çiçek, fakültemizin yedi sanat bölümünü temsil etmekte ve bu bölümlerin birbirleri ile olan ilişki, iletişim ve etkileşimini betimlemektedir.

Stilize çiçeklerden oluşan enstalasyon çevre ile bütünlük sağlayacak şekilde planlanmış olup, ayrıca; alanı kullanan paylaşımcılara yaşam enerjisi vermesi amacı ile tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çömlekçi Tornası, Park ve Bahçe Seramikleri, Ateşin Çiçekleri

Title of the Thesis: Park and Garden Ceramics Shaped on the Pottery Wheel

Author : Burak YILDIRIM **Supervisor** : Assist. Prof. Burak DELIER

Date : 2 December 2016 **Nu. of pages** : xii (pre text) + 125 (main

Department : Ceramics and Glass **Subfield** : Ceramics and Glass

In this study, the method of forming with pottery wheel, wheel types from past to present, and the works of contemporary artists who use the pottery wheel are considered and mainly the artists who work in the field of park and garden ceramics and use the pottery wheel in their works are examined.

The implementation of project, which supports thesis, intends to contribute to the park and garden ceramics, which is not well-known in our country, with a original park and garden design after examining the artists, who produce park and garden ceramics with the pottery wheel.

The application project entitled "Fire's Flowers" which consists of an arrangement of seven pieces that have important similarities in themselves, will be placed around the building of our faculty. The seven stylized floral designs represent the seven departments of art in our faculty and describe the relations, communication and the interaction of these departments with each other.

The installation which consists of stylized flowers is planned to ensure environmental integrity with its enviroment, and also it is designed with the aim of giving life energy to the people who use this space.

Keywords: Pottery Wheel, Park and Garden Ceramics, Fire's Flowers

GİRİŞ

Sanatın, dolayısıyla sanat yapıtının insanla bütünleşeceği, toplumun fiziksel de olsa sanatla iç içe olabileceği yer “çevre” dir. Sanat konusunda toplumun duyarlı hale gelmesi ya da sanat yoluyla toplumun bilgi ve duyarlılıklarının geliştirilmesi, zihinsel vizyonlarına olumlu bir yön verilmesi isteniyorsa toplumların yaşamları içerisinde sanatın yer alması gerekmektedir. Üretilebilecek birçok pratik yollardan biri, sanat yapıtının insanın ‘çevre’ sinde bir yerde bulundurulmasıdır. Böylelikle istese de istemese de insanı sanatla karşı karşıya getirerek, bir anlamda zorunlu bir duyarlılık eğitiminin sağlanması mümkün olabilecektir.

Bireyi sarıp sarmalayan fiziksel çevresi, yani dış dünyası, onun kişisel gelişimini ve değişimini doğrudan etkileyen alanlardan, başka bir deyişle, onun zorunlu karşılaşma mekânlarından oluşmaktadır.

Aktif yaşamın içindeki birey, bu mekânlarda uzun ya da kısa sürelerle zorunlu olarak bulunur. Çoğunlukla bu mekânlar; sokaklardan, caddelerden, meydanlardan, parklardan, bahçelerden ve bunlar gibi kamusal alanlardan oluşur.

Sözü edilen “zorunlu karşılaşma mekânı” ifadesi, kişilerin istese de istemese de bulunmak zorunda oldukları yerler, geçmek durumunda kaldıkları yollar anlamında kullanılmıştır. Örneğin; kişi evinden çıkıp bir yere gitmek için sokağa çıkmak, caddelerden, meydanlardan geçmek zorundadır. Eğer ruhsal bir rahatsızlığı yoksa kişi dış mekânla bilerek ya da bilinçaltında sürekli bir alışveriş halindedir.

Çalışmanın Konusu

Bu çalışmada çömlekçi tornasının icadı, tarihsel gelişimi, türleri, çömlekçi tornası ile çalışan seramik sanatçıları ve eserleri, park-bahçe seramikleri ve bu konuda etkinlik gösteren seramik sanatçıları ve eserleri, özelliklede park-bahçe seramiği çalışmalarında çömlekçi tornası kullanan sanatçılar ve eserleri genel olarak ele alınmıştır.

Bahsi geçen sanatçıların, eser analizlerinin yapılması, konuya ilişkin kaynakların incelenmesi ve buradan yola çıkarak, park-bahçe seramikleri adına yeni bir eser ve kaynak üretmek bu çalışmanın genel içeriğini oluşturmaktadır.

Çalışmanın Önemi

Park ve bahçeler, tarih boyunca kültürel iletişim ortamları yaratan, sanatsal ve estetik bilincin yaygınlaştırılması ve ekolojik dengeyi koruma bilincinin geliştirilmesini sağlayan, insanların şehrin kalabalık ve sıkıntı verici havasından kurtularak doğa ile baş başa kalmasına olanak veren önemli mekânlar olmuştur. Bu mekânlarda doğa ile iç içe geçmiş estetiğe dayalı uygulamalar ve sanatsal çalışmalar günümüzde büyük önem kazanmaktadır.

Park ve bahçe seramiklerinin yaygın ve modern halde, 1960 yılından günümüze dünyanın birçok ülkesinde çeşitli amaçlar için yapılmış örneklerini görmemiz

mümkündür. Günümüzde de Türkiye ve Dünya’da halen birçok seramik sanatçısı; park-bahçe seramikleri adına; gerçekçi, stilize veya soyut heykeller, anıtlar, hayvan ve insan figürleri, oturma bankları, süs ve dekor amaçlı seramikler gibi çeşitli amaçlar için seramikler üretmektedir. Park-bahçe ve diğer çevresel alanlara, seramik uygulamaların katkısı çok daha fazla artırılmalı ve ülkemizdeki her ilin park-bahçelerine ve diğer çevresel alanlarına sanatsal seramik eserler girmelidir. Müzelere, sergilere, sanatsal aktivitelere gidemeyen, sanatla ilgilenemeyen toplumlara sanatı götürmek, sanatı sevdirmek, sanat bilinci kazandırmak, sanatçıların ve sanatçı adaylarının birinci sorumluluğu olmalıdır. Çünkü sanat bilinci olan toplumların, entelektüel görüşlerinin gelişimine bağlı olarak birbirleri ile olan ilişkileri düzeyli ve pozitif olacak; toplumsal ve kültürel açıdan ilerlemeleri de o ölçüde artacaktır.

Son yüzyılda; mimarlık ve çevre-peyzaj mimarlığına paralel olarak gelişen, park-bahçe düzenlemelerinde, seramik uygulamaların katkısı daha çok yaygınlaştırılmalıdır.

Ayrıca, ülkemizde park ve bahçe seramikleri adına yazılmış kitap, tez, makale vb. kaynakların oldukça az olduğu tespit edilmiştir. Özellikle park ve bahçe seramikleri adına Türkçe kaynak yok denecek kadar azdır. Bu nedenle, oluşturulan tez çalışması da, park-bahçe seramikleri adına bir kaynak daha kazandırmak açısından çok önemli olacaktır.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada “Çömlekçi Tornası ile Seramik Şekillendirme ve Uygulayıcıları”, “Park-Bahçe Seramikleri ve Uygulayıcıları” ve “Çömlekçi Tornası ile Şekillendirilmiş Park-Bahçe Seramikleri ve Uygulayıcıları” hakkında kapsamlı bir araştırma ve konu ile ilgili uygulama çalışmaları yapılması amaçlanmıştır.

Çalışmanın Yöntemi

Tez çalışmasına literatür taraması yapılarak, görsel ve yazınsal kaynakların toplanmasıyla başlanmıştır. Bu süreçte, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Prof. Bilgehan Uzuner, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Yrd. Doç. Ekrem Kula, T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatçısı; “Efsane” Mehmet Yıldırım ve Geleneksel Seramik Sanatçısı; Ahmet Taşhomcu ile görüşme yapılmıştır. Tüm bilgiler ışığında bu tez çalışması oluşturulmuştur. Tez çalışması dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; çömlekçi tornasının tanımı yapılmış, çömlekçi tornasının keşfi, tarihsel gelişimi, türleri ve bu alanda etkinlik gösteren önemli sanatçılar ele alınmıştır. İkinci bölümde; park ve bahçe seramiklerinin tanımı yapılmış ve bu alanda etkinlik gösteren bazı önemli sanatçılar anlatılmıştır. Üçüncü bölümde; çömlekçi tornası ile şekillendirilmiş park, bahçe seramiklerinin tanımı yapılmış ve bu alanda etkinlik gösteren önemli sanatçılar anlatılmıştır. Dördüncü bölümde; uygulama projesi, “Ateşin Çiçekleri” nin teması ve proje uygulama süreci fotoğraflarla ayrıntılı olarak aktararak tez çalışması sonuçlandırılmıştır.

BÖLÜM 1: ÇÖMLEKÇİ TORNASI İLE ŞEKİLLENDİRME

1.1. Çömlekçi Tornasının Tanımı

Çark, çinici çarkı, çömlekçi çarkı, torna, çamur torna, çömlekçi tornası sözcükleri; seramik çamuruna silindir çıkışlı her türlü biçimi vermeye yarayan çömlekçi tornası için kullanılır. Çömlekçi tornası; el, ayak ya da elektrik gücü ile ve birkaç ekipman yardımıyla, yatay ekseninde döndürülebilen taş, ahşap veya metal bir tabladır.

Resim 1: Elektrikli Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.refsan.com.tr/sanalmagaza/urun.asp, 2012.

Tabla üzerine konan çamur, yakınıımızda bulundurmamız gereken su kabı yardımıyla sürekli ellerimizi makul ıslaklıkta tutarak, sol elin içten-sağ elin dıştan baskı uygulaması ile biçimlenir. Tornanın dönme hızı arttıkça kapların yüzeyleri daha da düzgünleşir. Tornada biçimlendirilmiş kap üzerinde, özellikle yok edilmedikleri takdirde, düzenli parmak izleri görülür. Dönmekte olan çamura biçim veren elimizin parmak izleri düzenli, helezon şeklinde giden paralel çizgiler halinde kabın özellikle iç yüzeyinde kalır; bu özellik kabın içinin parmaklarla, dışının ise avuç içi ya da sistire ile biçimlendirilmesinden kaynaklanır.

Resim 2: Çömlekçi Tornası İle Şekillendirme

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2012.

1.2. Çömlekçi Tornasının Keşfi ve Tarihsel Gelişimi

“Mezopotamya’da M.Ö 5000 yılından başlayarak, düzenli toplum yaşamının ilk belirtileri görülmektedir. M.Ö 3500 yılına ait olduğu saptanan Uruk’ta ilk çömlekçi çarkına, dolayısıyla çarklı çömlekçiliğe rastlanmıştır. En önemlisi de L.Woolley kazılarında araba tekerleği kalıntılarının ortaya çıkarılmasıdır. Ancak çömlekçi çarkının mı araba tekerleğini doğurduğu, yoksa araba tekerleğinin mi çömlekçi çarkını doğurduğu henüz çözümlenmemiş bir tartışma konusudur.” (Güner, Güngör: Anadolu da Yaşamakta Olan İlkel Çömlekçilik, s.11)

T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatçısı Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), kendisi ile yaptığım röportajda çömlekçi tornasının keşfi ve tarihsel gelişimi ile ilgili olarak şunları söyledi:

“Değişik kültürlerde; Çömlekçi Tezgâhı, Çamur Torna, Çömlekçi Çarkı, Çinici Çarkı, Çark, Torna isimleriyle anılan, Çömlekçi Tornası 7000 yıllık bir geçmişe sahiptir. M.Ö 3000 yıllarında ilk kez Mezopotamya’da Uruk Kültürü’nde keşfedildiği bilinmektedir. Ancak bu bilgi kesin olmamakla beraber, elde edilen buluntular ışında sunulan çok güçlü bir varsayımdır. Başka bir varsayıma göre; M.Ö 2000 yıllarında Girit’te bulunduğundan söz edilmektedir. Yine güçlü bir varsayıma göre; M.Ö 1500 yıllarında

Roma İmparatorluğunu da içine alan dönemlerde, Eski Yunan Helenistik Kültürü'nde keşfedildiği düşünülmektedir. Anadolu'da çömlekçi tornasının kullanımı; Tunç Çağının başlaması ile M.Ö 3500 yıllarında Troya Kültürü'nde başlamıştır. Daha sonra Hitit, Frig, Urartu, Lidya, Pers, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde aralıksız olarak ve geliştirilerek kullanımına devam edilmiştir. Dünyanın bahsi geçen hemen her bölgesinde; önceleri elle döndürülebilen dolayısıyla oldukça yavaş dönen, bugün Turnet dediğimiz gerecin benzeri ilkel tornalar vardı. Daha sonra bu tornaların alt kısmına daha büyük çapta bir yuvarlak tahta, uzun bir mil yardımı ile bağlanarak, ayakla döndürülebilen ve dolayısıyla daha hızlı döndürülebildiği için daha çok üretime olanak sağlayan tornalar geliştirildi. Bu tornalar gerçekten çok uzun yıllar boyu kullanıldı. 1900 lü yılların ortalarına doğru elektrikli tornaların icat edilmesi ile bu yöntemin kullanımı çok rahat bir hal aldı ve bu yöntemle üretebilme hızında ciddi bir artış oldu. Elektrikli tornaların icadı adeta yeni bir çağ açtı diyebiliriz.” (Yıldırım, Mehmet: 17.11.2012 tarihinde yapılan röportaj)

İlk aşamada “yavaş dönen çark” ya da “turnet” adı verilen, elle döndürülen ve kendi ekseni etrafında yavaşta olsa dönebilen bir altlık biçimlendirme işleminde kullanılıyordu. Daha sonraları Mezopotamya'da kent ekonomisinin gelişmesi ile birlikte tam anlamıyla bir makine olan ayakla döndürülebilen çömlekçi çarkının ortaya çıktığı bilinmektedir. Ayakla döndürülebilen torna; alttaki büyük üstteki küçük ve bir mil yardımıyla birbirine bağlanan iki tabladan oluşur. Altteki tabla ayakla kendi ekseni etrafında döndürülürken üstteki tablaya konan çamur, merkez kaç kuvveti sayesinde, elle çekilerek biçimlendirilir.

Resim 3: Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: [www.ceramicstoday.com/articles/ image/history_of_wheel](http://www.ceramicstoday.com/articles/image/history_of_wheel), 2012.

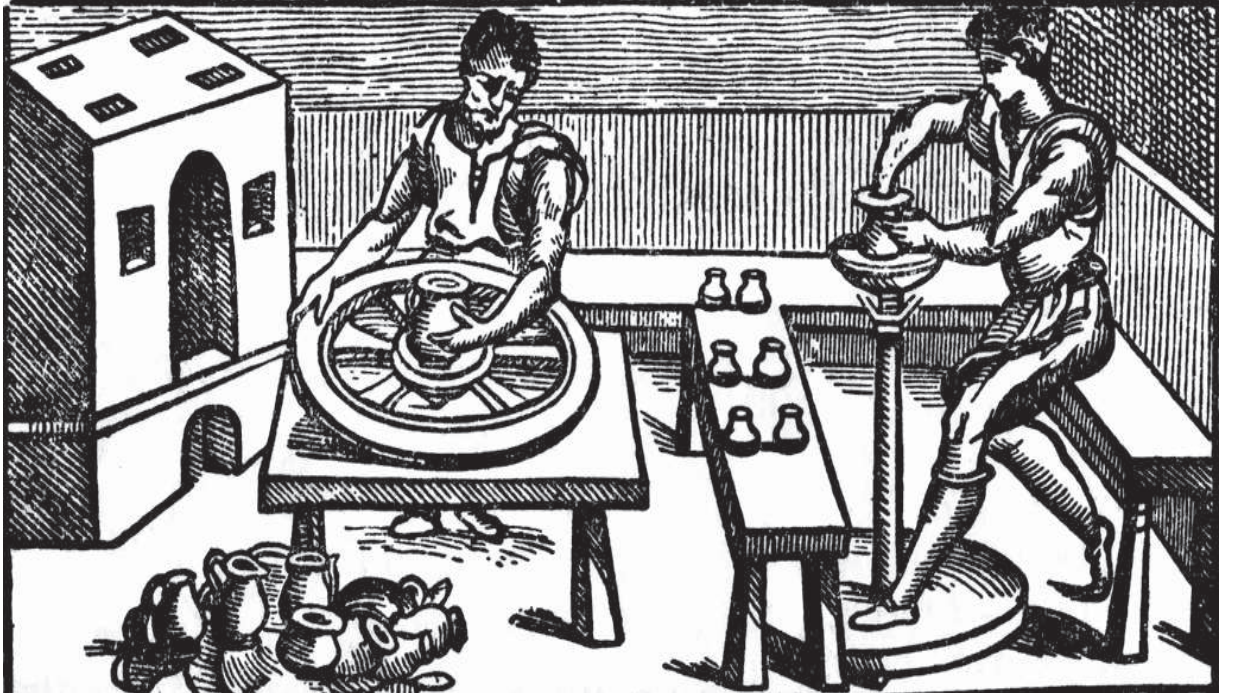
Resim 4: Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: Efsane Mehmet Yıldırım Arşivi-2012.

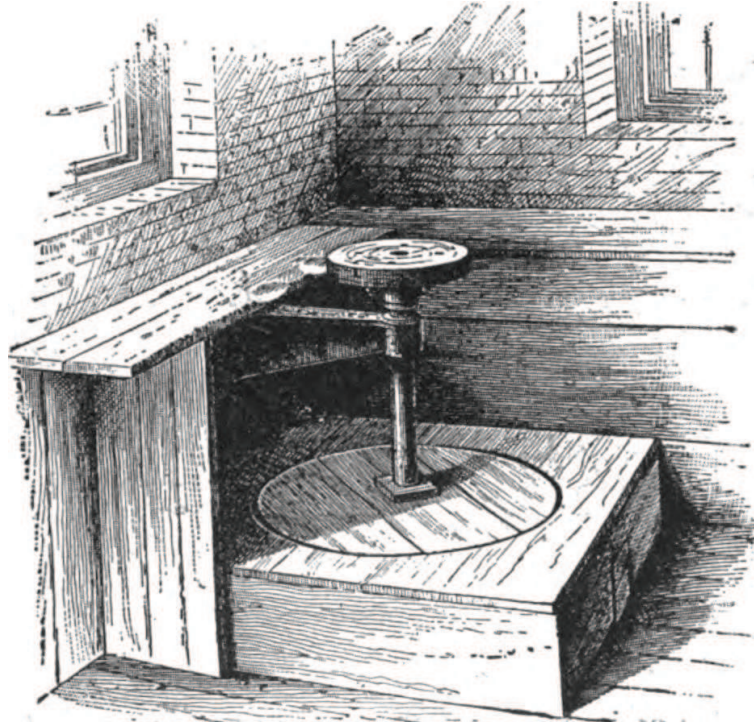
Resim 5: Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: Efsane Mehmet Yıldırım, Hindistan, 2010.

Resim 6: Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.flickr.com/photos/johnlander/4715092129/, 2012.

Resim 7: Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.smith.edu/hsc/museum/ancient_inventions/potterwheel2.html/, 2012.

Resim 8: Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.ceramicstoday.com/articles/image/history_of_wheel/, 2012.

Ayakla döndürülebilen sistemin geliştirilmesi ile çarkın hızı artmış ve kapların daha düzgün biçimlendirilmesi sağlanmıştır. Bu aşama ile çömlekçilikte bir anlamda seri üretim dönemi başlamıştır.

“Anadolu da ilk çarklı çömlekçiliğe ait bulgulara M.Ö 3500-200 yılları arasında ilk kez Kayseri dolaylarında Alişar’da, Boğazköy’de, Kütahya’da ve Truva’da rastlanıyor.

M.Ö 800 yıllarında eski Yunan Uygarlığında çarklı çömlekçiliğin doruğa eriştiğini söyleyebiliriz. Bu nedenle Yunanlılar bu gerecin yaratıcısının ancak kendileri olabileceğini savunmaktadırlar.

Ayakla döndürülebilen ilk çömlekçi çarkına, M.Ö 300 yılında Philae adasında (Yukarı Mısır’da) bulunan bir tapınağın duvar rölyeflerinde rastlıyoruz. Anadolu da ayakla döndürülebilen çömlekçi çarkı çağımıza dek hemen her yerde yaşamını sürdürmüştür.” (Güner, s.11)

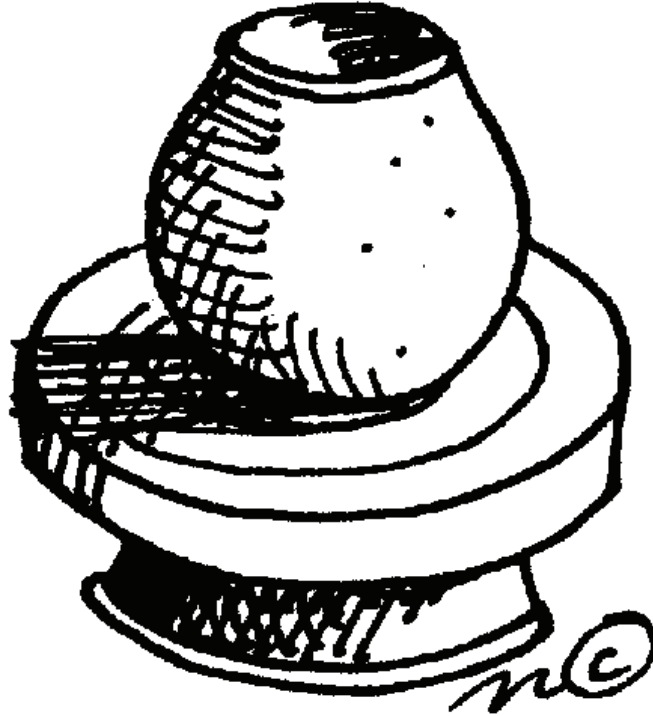
1.3. Çömlekçi Tornası Türleri

Eski çağlardan günümüze kadar değişik kültürlerde kullanılan çömlekçi tornaları, bulunduğu kültüre göre ve insanoglunun teknolojik anlamda gelişimine bağlı olarak biçimsel ve işlevsel farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar çerçevesinde, çömlekçi tornaları kullanım şekline göre; elle, ayakla, pedalla ve elektrikle çalışma prensibine göre dört ana başlık altında ele alınmıştır.

1.3.1 El Tornaları

Tarihte çömlekçi tornasının başlangıcı olarak nitelendirebileceğimiz el tornaları; yere oturularak kullanılan taş, ağaç, kil gibi malzemelerden yapılan ve sürekli elle döndürülerek şekillendirmeye olanak sağlayan tornalardır. Bu tornalar kendi içlerinde buldukları kültüre göre bazı farklılıklar göstermekle beraber, kullanıldığı bölgeye göre; el tornası, yavaş dönen çark, el çarkı, döner tabla veya turnet gibi farklı isimlerle adlandırılmaktadır.

El tornaları; sucukla şekillendirme işlemine kolaylık sağlayacak ve bu yöntemi hızlandıracak bir çare arayışı üzerine keşfedilen ilk tornalardır.

Resim 9: Elle Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.tumblr.com/tagged/pottery-wheel/, 2012.

Resim 10: Elle Döndürülebilen İlk Çömlekçi Tornası

Kaynak: [www.ceramicstoday.com/articles/ image/history_of_wheel/](http://www.ceramicstoday.com/articles/image/history_of_wheel/), 2012.

Resim 11: Elle Döndürülebilen İlk Çömlekçi Tornası

Kaynak: Ekrem Kula, Çin, 2008.

1.3.2. Ayak Tornaları

El tornalarının daha gelişmiş olan ayak tornaları taştan, tahtadan, kilden ya da metalden yapılan çapları birbirinden farklı iki diskin bir mil ekseninde birleşmesinden oluşmaktadır. Çapı büyük ve geniş olan ağır disk altta, çapı küçük ve hafif olan disk ise üstte yer almaktadır. Bir mil ile birbirine bağlanan bu iki düzenek alttaki diskin ayakla itilmesi ile hız kazanmakta ve üstteki diskin de dönmesiyle şekillendirmeye olanak sağlamaktadır.

Resim 12: Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: Ali Buzkan, Avanos, 2006.

Resim 13: Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: Burak Yıldırım, Kütahya Kent Müzesi, 2010.

Resim 14: Ayakla Döndürülebilen İlkel Çömlekçi Tornası

Kaynak: Burak Yıldırım, Kütahya Kent Müzesi, 2010.

1.3.3. Pedallı Tornalar

Pedallı torna; çalışma diski ve milden oluşan bir düzeneğin, ayakaltında yer alan pedalla kontrol edilmesinden oluşur. Çalışma prensibi olarak dikiş makinası mantığındadır. Mile bağlı olan pedalin sürekli hareket ettirilmesi ile çalışan tornanın ilk örnekleri ahşaptan yapılmış ve zamanla metalden yapılan türleri kullanıma girmiştir.

Resim 15: Pedalla Döndürülebilen Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.modthesims.info/download.php?t=449449/, 2012.

Resim 16: Pedalla Döndürülebilen Çömlekçi Tornası

Kaynak: www.flickr.com/photos/johnlander/4715092129/, 2012.

1.3.4. Elektrikli Tornalar

Sanayi, endüstri ve teknolojik alanlarda yaşanan gelişmelerle ayakla hız verilen tornalara motor ilave edilmesiyle elektrikli tornalar kullanılmaya başlanmıştır. Endüstriyel olarak üretilmeye başlanan tornanın tasarımı ve biçimi değişmiştir. Boyutu küçülmüş, daha hafif ve taşınması kolay elektrikli tornalar üretilmeye başlanmıştır. Hızı isteğe göre hem pedalla hem de vites kolu ile ayarlanabilen seri üretim tornalar yaygınlık kazanmıştır. Bu gelişme ve yayılım tam anlamıyla 20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren kendini göstermektedir.

Resim 17: Elektrikli Çömlekçi Tornası

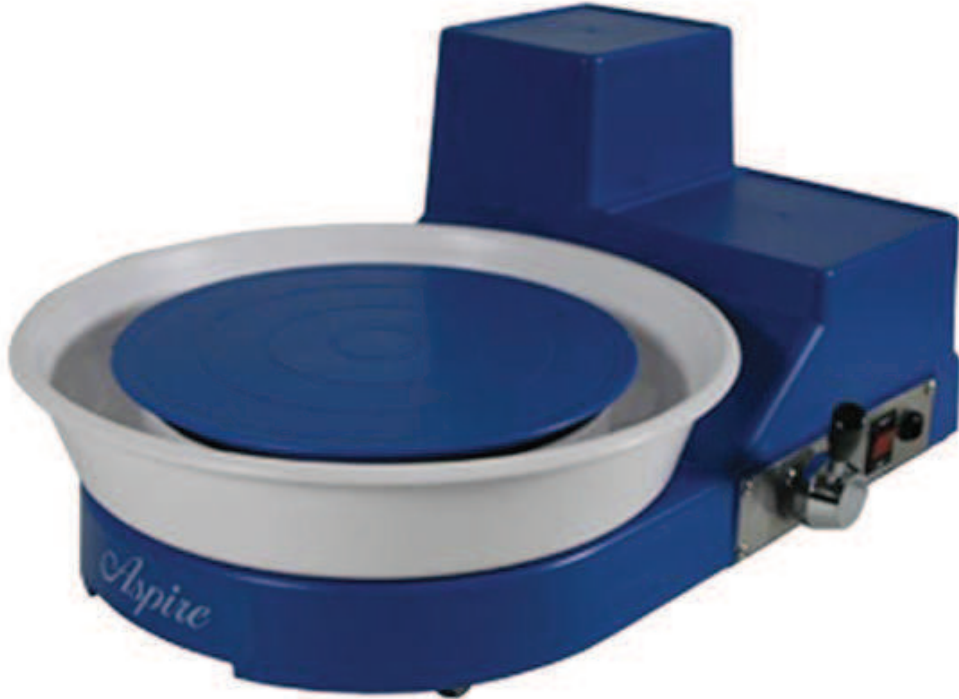
Kaynak: www.refsan.com.tr/sanalmagaza/urun.asp/, 2012.

Günümüzde geleneksel üretimin yapıldığı merkezlerde de kullanıma giren elektrikli tornalar ile seramik üretimi daha kolay ve seri bir hal almıştır. Çeşitli okullarda, üniversitelerde, sanat atölyelerinde ve sanatçıların kişisel atölyelerinde kullandıkları elektrikli tornalarda en çok bilinen torna markalarının başında Japonya'nın Shimpo marka tornaları gelmektedir. Shimpo 1952 yılında Kyoto'da üretime başlamış ve dünyanın birçok bölgesinde kullanılan bir torna markası haline gelmiştir. Dünya çapında büyük bir üne sahip olan Shimpo tornalarının tercih edilme sebebi ise piyasada bulunan diğer markaların ürettiği tornalara göre daha sessiz çalışmasıdır.

Resim 18: Elektrikli ömlekçi Tornası

Kaynak: www.refsan.com.tr/sanalmagaza/urun.asp/, 2012.

Resim 19: Elektrikli ömlekçi Tornası

Kaynak: www.refsan.com.tr/sanalmagaza/urun.asp/, 2012.

1.4. Çömlekçi Tornası İle Şekillendirme Yapan Bazı Sanatçılar

1.4.1. Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet)

Resim 20: Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet)

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2011.

T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatkârı Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), kendisi ile yaptığım röportajda mesleki yaşamı ile ilgili olarak şunları söyledi:

“Çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini; 1980-1985 yılları arasında, Kütahyalı geleneksel bir sanatçı olan; Kamil Serçebay’ dan öğrendim. 1980 yılında çini ve seramik ile tanıştığım ilk andan bugüne dek en çok tornaya ağırlık verdim. 1980 yılından bu yana, geleneksel Kütahya çinisinin yanı sıra, üzerine geleneksel adıyla ‘çini’ dediğimiz sır altı dekor işlenecek olan, klasik formların röprodüksiyonlarını tornada birebir üretebilmek üzere eğitim aldım. 1988 yılında kendi atölyemi kurdum ve o günden bugüne hem eğitimim hem de eğitimcilğim, ustalığım bir arada devam

etmektedir. 1990 yılından bugüne klasik eserlerin röprodüksiyonunu yapmanın yanı sıra gelenekselden çağdaşa giden formlara ve yeni tasarımlara da çok yer verdim. Ama hiçbir zaman klasiklerimizden ve geleneksel sanat anlayışımızdan kopmadım. 1990 yılından günümüze kadar, çark-torna yöntemini kullanarak, iyi derecede çini-seramik eserler üretebilen 16 usta yetiştirdim. Eski Osmanlı İznik çinileri üzerine de çok araştırmalarım oldu. Hatta İznik çinilerini günümüzde de yapabilme fikri beni bu işin kimyası ve teknolojisi ile tanıştırdı. Çok defa Eskişehir'e Münevver Çakı hocanın yanına gittim. Münevver Hanım'dan seramik teknolojisi adına çok şeyler öğrendim. 1990 yılında, Ateş Arcasoy hocanın seramik teknolojisi kitabını edindim. Münevver Hoca Hanım ile 1990 yılından günümüze değin olan periyodik görüşmelerim, Ateş hocanın defalarca okuduğum ve her seferinde yeni bir şey daha yakaladığım o çok değerli kitabı ve diğer geleneksel ustalarımın edindiğim bilgiler beni seramik teknolojisi alanında çok donanımlı hale getirdi diyebilirim. 2005-2009 yılları arasında 4 yıl Kütahya Çiniciler ve El Sanatları Odası Başkanlığı görevini yürüttüm. Yine 2005 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı özel bir komisyon tarafından hakkımda yapılan uzun araştırmalar sonucunda; Kültür ve Turizm Bakanlığı – Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü – Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine; “Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı” olarak kaydedildim. “T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatkârı” ünvanına layık görüldüm. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından; İstanbul, Ankara, İzmir, Kırşehir, Edirne, Sakarya, Denizli illerimizde ve Amerika, Fransa, Almanya, Lüksemburg, Umman, Hindistan ülkelerinde düzenlenen; Geleneksel El Sanatları Karma Sergilerine Bakanlığın davetli sanatçısı olarak katıldım. Belirttiğim tüm illerde ve ülkelerde, çalışmalarımı sergilemenin yanı sıra canlı olarak çömlekçi tornası ile şekillendirme gösterimi yaptım. 1990 yılından günümüze; Faik Kırımlı, Sıtkı Olçar, İsmail Yiğit, Mehmet Koçer gibi birçok usta çini sanatçısı için tornada şekillendirme yöntemi ile klasik ve özgün formlar ürettim. Antalya, İzmir, Ankara ve İstanbul'da bazı özel okullarda, belli dönemlerde çömlekçi tornası ile şekillendirme kursu verdim. Dumlupınar Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Ordu Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi gibi birçok üniversitede belli dönemlerde, çömlekçi tornasında şekillendirme gösterimi yaptım. ‘Geçmişten Günümüze Kütahya Çiniciliği’, ‘Çömlekçi Tornasında Şekillendirme Yönteminin Dünü ve Bugünü’, ‘Kütahya Çiniciliğinde Çark-Tornanın Yeri’ gibi konularda konferanslar verdim.” (Yıldırım, Mehmet: 17.11.2012 tarihinde yapılan röportaj)

Efsane Mehmet ağırlıklı olarak; Eski Yunan, Miken, Hitit, Frig, Selçuklu ve özellikle Osmanlı dönemi eserlerinin birebir ve farklı boyutlarda röprodüksiyonları üzerine çalışmıştır. Belirtilen Medeniyetlerin formlarından yola çıkarak, gelenekselden çağdaşa boyutunda yani geleneksel ile çağdaş aynı bünyede hissettirebilen eserler üretmiştir. Bunların yanı sıra birçok yeni tasarım yapmış ve özgün eserler üretmiştir.

Resim 21: Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form

Kaynak: Efsane Mehmet Yıldırım Arşivi, 2012.

Resim 22: Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form

Kaynak: Efsane Mehmet Yıldırım Arşivi, 2012.

Resim 23: Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form

Kaynak: Efsane Mehmet Yıldırım Arşivi, 2012.

Resim 24: Mehmet Yıldırım (Efsane Mehmet), Çini Dekorlu Klasik Form

Kaynak: Efsane Mehmet Yıldırım Arşivi, 2012.

1.4.2. Güngör Güner

Resim 25: Güngör Güner

Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

“1941 yılında İstanbul’da doğdu. İşlevsel seramiklerinin yanı sıra, serbest form ve panoları ile de tanınan Güngör Güner, 1958-62 yılları arasında İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu (günümüzdeki Marmara Üniversitesi G.S.F) Seramik Bölümünü bitirmiş, 1964-72 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı bursu ile Almanya’da seramik sanatı ve seramik mühendisliği eğitimi görmüştür. Türkiye’ye döndükten sonra mezun olduğu Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu Seramik Bölümünde asistan olarak çalışmaya başlamıştır. 1978’de “Anadolu’da Yaşamakta Olan İkel çömlekçilik” adlı tezini hazırlayarak 1983’te sanatta yeterlilik derecesini almıştır. Görevini 1993’den beri Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünde Profesör olarak sürdüren sanatçı 2011 yılında aynı üniversiteden emekli olmuştur. Seramiğin hemen hemen bütün yönleri ile ilgilenen sanatçı, yapıtlarını biçimlendirme aşamasında ağırlıklı olarak mleki çarkını kullanmıştır. Yorum ağırlıklı üç boyutlu formlar, işlevsel ve özgün kaplar üretmiştir.  dev düğümde oluşan Dn-Bugün-Yarın ve çark adlı yapıtları bu tür çalışmalarının tipik örnekleridir.” (Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 2.Cilt, s.729.)

Resim 26: Gungör Güner

Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

Resim 27: Gungör Güner, Dün-Bugün-Yarın

Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

Resim 28: Güngör Güner, Kase Formları

Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

Resim 29: Güngör Güner, Vazo Formları-Altın Dokunuş

Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

Resim 30: Güngör Güner, Şamdanlar

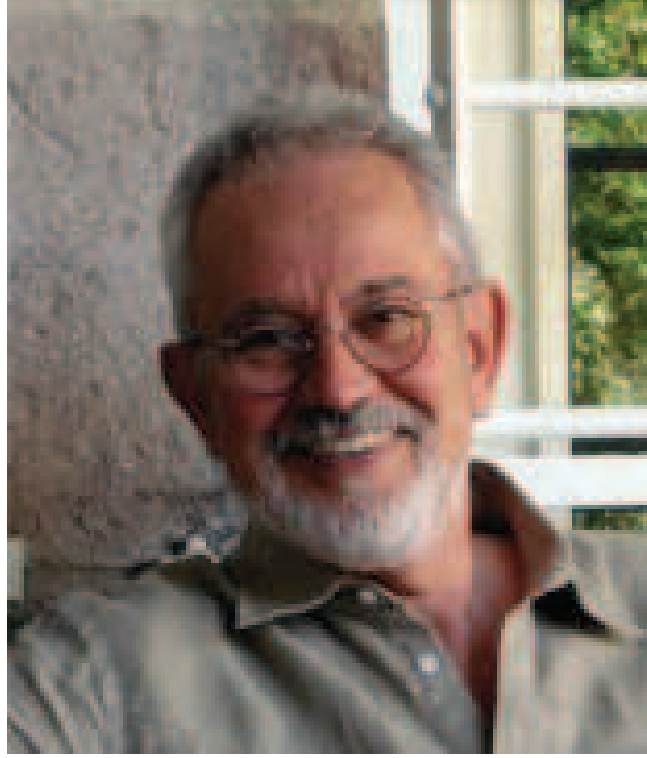
Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

Resim 31: Güngör Güner, Kupalar

Kaynak: www.gungorguner.com, 2012.

1.4.3. M. Tüzüm Kızılcan

Resim 32: M. Tüzüm Kızılcan

Kaynak: www.tepebasi.bel.tr, 2012.

“1941 yılında İzmir Kemalpaşa Yukarıkızılca’da doğan seramik sanatçısı; Mehmet Tüzüm Kızılcan ilk ve orta öğrenimini İzmir’de yaptı. 1959 yılında Füreya Koral’ın seramik atölyesinde sanat çalışmalarına başlayan Kızılcan bir taraftan da Hasan Togay ile Göksu’da torna çalışmaları yapma fırsatı buldu. 1960-61 yılları arasında Eczacıbaşı seramik fabrikası sanat bölümünde çalışan Kızılcan, 1962’de Almanya Werkkunts Schule Offenbach’da seramik eğitimi aldı.” (Seramik Türkiye Dergisi, No:11, s.49)

Sanatçı çalışmalarında genellikle çömlekçi tornasını kullanmaktadır. Çömlekçi tornası ile çanak çıkışlı, değişik yorumlar katılmış artistik formlar üretmektedir. Ürettiği formlara ağırlıklı olarak sagar pişirimi tekniği ile dekor yapmıştır.

“1970 yılında kendi atölyesini kuran sanatçı, en son 2004 yılında “Taş Yerinde Ağır” sergisi ile çalışmalarını izleyici ile buluşturdu. İzmir, Çanakkale, İstanbul, Arizona, Eskişehir, Atina, Almanya ve Prag’da sanatsal çalışmalar yapan Kızılcan’ın eserleri çeşitli koleksiyonlarda yer alıyor.” (Seramik Türkiye Dergisi, No:11, s.49)

Resim 33: M. Tüzüm Kızılcın, Çanak

Kaynak: www.tamsanat.net, 2012.

Resim 34: M. Tüzüm Kızılcın, At Başlı Kap

Kaynak: www.tamsanat.net, 2012.

Resim 35: M. Tüzüm Kızılcın, anak

Kaynak: www.tamsanat.net, 2012.

Resim 36: M. Tüzüm Kızılcın, Sagar Pişirimli Kap

Kaynak: www.tamsanat.net, 2012.

Resim 37: M. Tüzüm Kızılcın, Deforme Edilmiş Çanak

Kaynak: www.tamsanat.net, 2012

Resim 38: M. Tüzüm Kızılcın, Kapalı Çanak

Kaynak: www.tamsanat.net, 2012.

1.4.4. Ekrem Kula

Resim 39: Ekrem Kula

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

“1954 yılında Fethibey’de doğan sanatçı, 1971 yılında İstanbul İlköğretmen Okulu Resim Bölümünden mezun oldu. 1971-72 yılında Yozgat’ta öğretmenlik yaptıktan sonra lisans eğitimini 1976 yılında İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu Seramik Bölümünde tamamladı.” (www.ekremkula.com, 2012)

Seramik Sanatçısı Ekrem Kula, kendisi ile yaptığım röportajda mesleki yaşamı ile ilgili olarak şunları söyledi:

“Çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulunda 1971-72 yılında o zamanlar Araştırma Görevlisi olan Güngör Güner Hoca’dan ve Japon Seramik Sanatçısı Kenjie Katho’dan öğrendim.

Seramik çalışmalarımda; Anadolu Medeniyetleri ya da başka kültürlerde gördüğüm formları irdeledim. Formların zorluk derecelerini ve gelişme aşamalarını gördüm. Bununla ilgili form tekrarlarına yönelip belli biçimler ürettim ve bu tekrarların gelişmesi ile bahsettiğim kültürlerin özünden kopmayan yeni tasarımlar ürettim.

Çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemine tekrar değinecek olursak; Kenjie Katho bu işin duayenlerindedir diyebilirim. Türkiye’de kim vardır dersiniz, hakkını asla yiyemeyeceğimiz, rahmetle andığımız bir diğer isimde Atilla Galatalı’dır. Ben Atilla Galatalı’dan da bazı şeyler öğrendim. Bu öğrenimlerinden en çok beni etkileyen, hatta hayatımda bir düstur edindiğim şu sözüydü: “Tahtakale’de ticari seramik üreten insanlardan biri olmayın, çömlekçi tornası ile yeni formlar üretin” demişti. Bende kalitesiz ve sadece ticari kaygı güden formlar yapmaktansa, Üstad Galatalı’yı dinleyerek daha sanatsal daha özgür formlara yöneldim.” (Kula, Ekrem: 16.11.2012 tarihinde yapılan röportaj)

Resim 40: Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

Resim 41: Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

Resim 42: Ekrem Kula, Vazolar

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

Resim 43: Ekrem Kula, Vazolar

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

Resim 44: Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

Resim 45: Ekrem Kula, Gelenek Dışı Formlar

Kaynak: www.ekremkula.com, 2013.

1.4.5. Cemalettin Sevim

Resim 46: Cemalettin Sevim

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

“1957 yılında Bozüyük'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bozüyük'te tamamladı. 1989 yılında Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü'nden mezun oldu. 1991 yılında Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim-İş Eğitim Seramik programından yüksek lisans tezini, 1994 yılında da sanatta yeterlik tezini vererek mezun oldu. Halen Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü'nde Yardımcı Doçent olarak görev yapmaktadır.” (www.seramiksantevi.com, 2013)

Yurt içinde ve dışında çeşitli kentlerde sergiler açan sanatçı, eserlerini çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini kullanarak biçimlendirmekte ve torna çıkışlı eserlerine daha sonra müdahale ederek artistik yorumlar katmaktadır.

Resim 47: Cemalettin Sevim, İçgüdü

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

Resim 48: Cemalettin Sevim, İçgüdü

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

Resim 49: Cemalettin Sevim, Seramik Form

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

Resim 50: Cemalettin Sevim, Üç

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

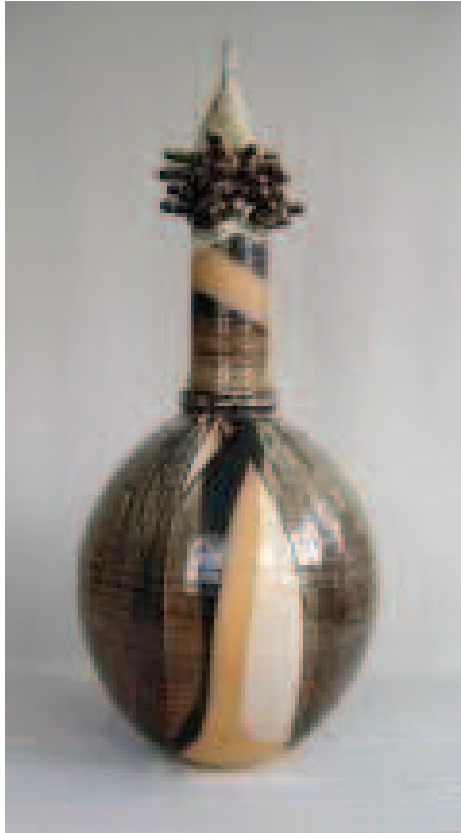
Resim 51: Cemalettin Sevim, Denge

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

Resim 52: Cemalettin Sevim, Denge

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

Resim 53: Cemalettin Sevim, Seramik Form

Kaynak: www.seramiksantevi.com, 2013.

1.4.6. Karen Swyler

Resim 54: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

“Sanatçı; Halen Green Mountain College Görsel Sanatlar Bölümünde Yardımcı Doçent olarak görev yapmaktadır. Seramik, heykel ve üç boyutlu tasarım derslerini vermektedir.

Sanatçı, çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini kullanarak porselen çamuru ile üretim yapmaktadır. Tornada ürettiği çalışmalarını daha sonra bir dizi şekillendirme işleminden daha geçirmektedir. Tornada ürettiği düz birimleri çeşitli açılarda keserek daha narin bir görünüm kazandırmaktadır. Sanatçı, çalışmalarında; form, yüzey, çizgi ve renk gibi tasarımın ince ve narin elemanlarına dikkat çeker. Genellikle belli bir konsept üzerinde çalışan sanatçının eserleri, hassas ve narin görünümleri ile tanınır.

1998’den beri gerek kişisel gerek başka sanatçılarla grup halinde sergiler açan sanatçının özel koleksiyonlarda çok sayıda eseri bulunmaktadır.” (Büyükçapar, Seyfullah: Çömlekçi Çarkında Üretilen Çağdaş Seramik Formlar, 2011, s.73)

Resim 55: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

Resim 56: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

Resim 57: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

Resim 58: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

Resim 59: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

Resim 60: Karen Swyler

Kaynak: www.karenswyler.com, 2013.

1.4.7. Peter Voulkos

Resim 61: Peter Voulkos

Kaynak: www.voulkos.com, 2013.

“Amerikalı seramik sanatçısı Peter Voulkos; Yunanistan’dan göçmen olarak gelen bir ailenin oğludur. Voulkos; seramik zanaati ve sanatı arasında ince bir çizgi ile ayrılan büyük boyutlu soyut seramik heykel çalışmaları ile tanınmaktadır.

Sanatçı; Amerika’da Montana Eyalet Kolejinde resim ve seramik eğitimi almıştır. Daha sonra Kaliforniya Sanat Kolejinde master yapmıştır.

Sanatçı kariyerine profesyonel sofr ürünleri yaparak başlamış ve bu alanda çeşitli ödüllere layık görülmüştür. Ardından torna çalışmalarına başlayan sanatçı, kariyerini hep bu yönde devam ettirmiştir. Sanatçı, 1954 yılında Los Angeles Sanat Enstitüsünde seramik bölümünü kurarak çalışmalarını burada sürdürmeye devam etmiştir. Voulkos; 1959 yılında Kaliforniya Üniversitesine giderek burada seramik bölümü kurmuş ve 1959-1985 yılları arasında eğitmen olarak çalışmıştır. Voulkos’un öğrencileri arasında, dünya çapında isim yapmış birçok seramik sanatçısı vardır.

Voulkos’un seramik heykelleri; saldırgan ve enerjik dekorları, özgürce şekillendirilmiş yapıları ve görsel olarak ağırlıkları ile ünlüdür. Sanatçı çalışmalarını; etkin bir şekilde kopartarak, yırtarak, değişik aletlerle darbeler vurarak oluşturmuştur.

Peter Voulkos seyirciler önünde çalışmayı seven biri idi. Nitekim 16 Ocak 2002 yılında, Ohio’da bulunan Bowling Green Eyalet Üniversitesinde seyirciler önünde torna çalışmasını yaparken ani bir kalp krizi geçirmiş ve hayata veda etmiştir.” (Büyükçapar, s.60)

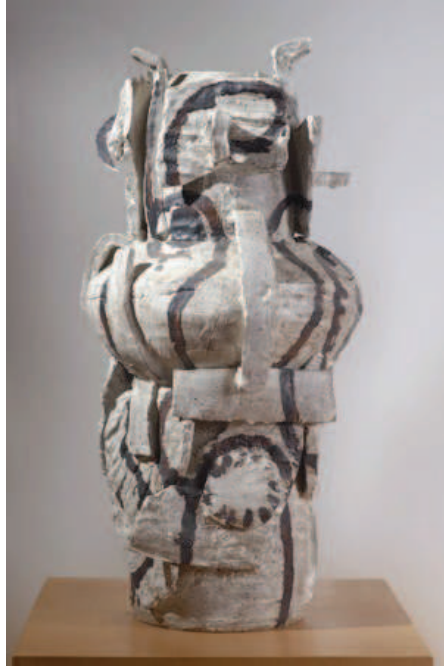
Resim 62: Peter Voukos

Kaynak: www.voukos.com, 2013.

Resim 63: Peter Voukos

Kaynak: www.voukos.com, 2013.

Resim 64: Peter Voulkos

Kaynak: www.artnet.com/awc/peter-voulkos.html, 2013.

Resim 65: Peter Voulkos

Kaynak: www.voulkos.com, 2013.

Resim 66: Peter Voulkos

Kaynak: www.voulkos.com, 2013.

Resim 67: Peter Voulkos

Kaynak: www.artnet.com/awc/peter-voulkos.html, 2013.

BÖLÜM 2: PARK VE BAHÇE SERAMİKLERİ

2.1. Park ve Bahçe Seramiklerinin Tanımı

Çevre Sanatı kapsamına giren park ve bahçe seramikleri, yaygın bir şekilde 1960 yılından günümüze dek dünyanın birçok ülkesinde, park, bahçeler ve her türlü dış mekânlar için yapılan seramik eserlerdir.

Park ve bahçe seramiklerinin amacı; genel anlamda çevre olarak nitelendirdiğimiz tüm dış mekânlara sanat vasıtası ile görsel bir zenginlik kazandırmak ve dış mekânları estetik kılmaktır. Toplumun zorunlu olarak kullandığı dış mekânlara sanatsal objeleri yerleştirerek toplumu sanata daha çok yakınlaştırıp, sanata olan ilgilerini artırmak ve sanatsal görüşlerine katkıda bulunmaktır.

2.2. Park ve Bahçe Seramikleri Kapsamında Uygulama Yapan Bazı Sanatçılar

2.2.1. Bilgehan Uzuner

Resim 68: Bilgehan Uzuner

Kaynak: Burak Yıldırım, 2012.

“1963 İstanbul doğumlu olan Bilgehan Uzuner, 1986 yılında Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümünden mezun oldu. 1988 yılında Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yüksek lisansını tamamladı. 1989 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi’nden ‘Sanatta Yeterlilik’ aldı. Yurtiçinde dokuz kişisel sergi

açan, yurtiçi ve yurtdışında çok sayıda karma sergiye katılan Prof. Uzuner'in kamu ve özel koleksiyonlarda eserleri bulunmaktadır. Bilgehan Uzuner bugüne kadar 23 yarışmada derece almıştır.” (Seramik Türkiye Dergisi, No:37, s.27)

Çok yönlü bir sanatçı olan Uzuner; seramik sanatının dışında, baskı sanatları, gravür, ahşap-bronz-metal-seramik heykel, cam ve resim alanlarında da kendini iyi derecede yetiştirmiştir.

Uzuner; 1989 yılından bu yana diğer sanat çalışmalarının yanı sıra park ve bahçe seramikleri ile ilgilenmektedir. Eskişehir'de park ve bahçe seramiği üretimi için Uluslararası düzeyde altı kez “Pişmiş Toprak Sempozyumu” düzenlemiş olan sanatçı bu sempozyumlara her defasında yurtiçi ve yurtdışından ayrı ayrı seramik sanatçıları davet etmiştir. Sempozyumlarda üretilen seramik heykeller Eskişehir'in değişik park ve bahçelerinde daimi olarak sergilenmektedir.

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Seramik Sanatçısı Prof. Bilgehan Uzuner; kendisi ile yaptığım röportajda mesleki yaşamı ve park-bahçe seramikleri ile ilgili olarak şunları söyledi:

“Seramik heykel ya da herhangi bir dicit eserin özellikle bizim ülkemizde toplumsal açıdan çok önemli olduğunu biliriz. Çünkü bizim ülkemizde; alanlar boştur, parklar boştur, sanat objelerine yer verilmemiştir. Heykel ya da o alanı bir şekilde değerli kılacak estetik objeler azdır. Biz burada 12 yıl içinde 6 sempozyum bitirdik ve bu sayede kentimizin park-bahçe ve diğer kamusal alanlarına, toplamda 64 adet özgün bahçe seramiği kazandırdık. Boyutları itibariyle bu heykellerin çok büyük olduklarını düşündüğünüzde, hatta bu 64 eserin en azından 50 tanesini üreten 50 ayrı sanatçının, hayatları boyunca yaptıkları eserlerin en büyüklerini ilk kez Eskişehir de yaptıklarını düşündüğünüzde çok önemli bir birikim oluşuyor. Bildiğiniz üzere seramik objelerde boyut büyüdükçe üretim ciddi anlamda zorlaşır. Bu yüzden üretilen büyük boyutlu eserler, bu zorluğu başardıkları içinde çok önemliler. Sanatçıların hayatlarında yaptıkları en büyük eserler olarak önemliler ve toplam sayı itibari ile şehirde oluşturdukları büyük bir estetik bütünlük olarak da çok önemliler.

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ile işbirliği içinde düzenlemiş olduğumuz ve bu yıl 6.sını gerçekleştirdiğimiz “Pişmiş Toprak Sempozyumu” nun çok öncesinde, bundan 23 yıl önce, benim seramik 3. sınıf öğrencileri ile bir dönem boyunca yaptığım ve aslında deneysel nitelikte olan bahçe seramikleri ile ilgili bir konumuz geçti. 1989 yılında 30 öğrencimi 5-6 guruba bölüp, büyük boyutlu-dev küpler gibi ilk deneysel büyük boyutlu seramik üretim çalışmalarını fakültemizin şu anda otopark olan bahçesinde başlatmış idim ve bu burada bir ilkti. Odunlu fırın ve raku pişirimlerini de ilk kez bu çalışmaya dâhil olarak yapmıştık. Bu deneysel çalışmamız gerçekten çok verimli geçti. Biz hep teknolojimiz ile övünen bir fakülteydik ama bu çalışma kapsamında teknolojiyi bir kenara bırakıp odunlu fırın gibi ilkel yöntemleri denedik ve oldukça başarılı olduk. 2.20 cm ve 1.50 cm büyüklüğünde iki küp yaptık. Bu çalışmalarımızın hepsi deneyseldi ve

bu yzdzende çok öğretici ve heyecan verici idi. Sonrasında bu deneyimler, bizim pişmiş toprak sempozyumu fikrimizin oluşmasında bir altyapı oluşturdu.

Seramik çalışmalarında bir dönem sürekli olarak büyük boyutlu işler çalışıyordum. Bu çalışılan objenin boyutu tabii direkt olarak iç mekânı ya da dış mekânı tanımlamaz ama boyut büyüdüğü zaman, açıkçası artık bu çalışmanın kapalı alandan çok, dış alanda sergilenmesi noktasında bir ihtiyaç doğuyor. Eser arkasındaki fon açısından daha özgür olmak istiyor. Atmosferde, uzayda yer almak istiyor. Bence büyük boyutlu tutulan seramikler, dış mekân seramikleri olmalılar. Park-bahçelerde ve her türlü dış mekânda yer almalılar. 2000 yılında düzenlemesini de benim yapmış olduğum ve çalışmacı olarak da bulunduğum ilk pişmiş toprak sempozyumunda, yaklaşık 5 metre çapında çok parçalı bir düzenlemeden oluşan bahçe seramiğı yapmıştım. Park-bahçe seramikleri adına ilk kimlikli çalışmam oydu diyebilirim.” (Uzuner, Bilgehan: 16.11.2012 tarihinde yapılan röportaj)

Resim 69: Bilgehan Uzuner, Deprem

Kaynak: Bilgehan Uzuner, 2012.

2.2.2. Sevim izer

Resim 70: Sevim izer

Kaynak: www.sevimcizer.net, 2013.

“1974 yılında İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisinden mezun olan sanatçı, 1975-84 yılları arasında seramik endüstrisinde çeşitli kuruluşlarda tasarımcılık ve yöneticilik yaptı. 1984 yılında İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 1987 yılında aynı fakültede seramik bölümünü kuran sanatçı, profesör ve seramik bölüm başkanı olarak halen görevine devam etmektedir.

Ülkemizde yetişen birçok seramik sanatçısının hocası olan çizer; daha çok bahçe seramiği uygulamaları, terra sigillata tekniği ve lüster tekniğine yönelik çalışmaları ile tanınmaktadır.” (www.sevimcizer.net, 2013)

Resim 71: Sevim izer

Kaynak: www.sevimcizer.net, 2013.

Resim 72: Sevim izer

Kaynak: www.sevimcizer.net, 2013.

Resim 73: Sevim izer

Kaynak: www.sevimcizer.net, 2013.

Resim 74: Sevim izer

Kaynak: www.sevimcizer.net, 2013.

2.2.3. Gwen Heeney

Resim 75: Gwen Heeney

Kaynak: www.gwenheeneybricksculptor.com, 2013.

“İngiliz sanatçı Gwen Heeney, çoğunlukla anıtsal ölçülerde, fonksiyonel ve aynı zamanda sanatsal çalışmalar yapmaktadır. 1988 yılında, Ulla Viotti ile yaptığı üç aylık bir çalışma sonrasında, yaklaşık olarak yirmi sekiz yıldır heykellerinde malzeme olarak tuğlayı kullanmaktadır. Konularını, çok çeşitli sembolleri içinde barındıran mitolojiden seçmektedir.

Sanatçı, çalışmaya öncelikle heykeli yapacağı alanı ziyaret ederek ve mekâna göre tasarımını yaparak başlar. Bu tasarımı, uygulayacağı zemine birebir çizer ve oradan çalışacağı stüdyoya veya fabrika zeminine beyaz bir bulamaçla aktarır. Beton zeminde sınırları belirlenmiş olan şekle göre, henüz pişmemiş olan tuğlaları sağlam bir yapı oluşturacak ve birbiriyle bağlantı kuracak şekilde üst üste ve yan yana ihtiyacı olandan daha geniş olarak dizer. Aralardaki bağlantılar eserin son estetik görünüşü açısından önemli bir detaydır. Dairesel alanlar için, önceden bazı açılardan keserek hazırladığı pişmemiş tuğlaları kullanır. Çıkıntılı kısımları ise tuğlaları her katmanda biraz dışa taşacak şekilde dizerek oluşturur. Tuğlaların arasında bağlayıcı olarak hiçbir şey kullanmaz. Üretimden çıkarken üzerlerini kaplayan makine yağı hem birbirlerine tutunmalarını hem de kuruma sonrası rahatça birbirlerinden ayrılmalarını sağlar. Genel hatlarıyla yığıldığı bütüne birtakım metal ve ahşap aletler kullanarak kabaca ilk şeklini verir. Sonrasında keskin bir aletle bütünün üzerine eserin şekli ve içeriği ile ilgili ipuçları verecek kılavuz çizgilerini çizer. Çeşitli keskin aletler ile yontmaya başlar.” (Yıldırım, Burak: 4.Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Kapsamında, Sanatçı İle Birlikte Çalışırken Edinilen Bilgiler, 2010)

Resim 76: Gwen Heeny

Kaynak: www.gwenheenybricksculptor.com, 2013.

Resim 77: Gwen Heeny

Kaynak: www.gwenheenybricksculptor.com, 2013.

“Şekillendirmenin her aşamasında silinen kılavuz çizgilerini tekrarlar. Detaylar için küçük ve keskin aletleri, keskin bıçakları ve tel kesicileri kullanır. Pişmemiş tuğlaları biraz içeriye itmek veya şekillendirmek için gerektiğinde lastik tokmak kullanır. Şekillendirmesi çok uzun zaman gerektiren çalışmada her aşamada tuğlaların belli bir nemde kalması önemlidir. Sanatçı spreyle su sıkarak ve üzerinde çalışılmayan bölgeleri poşetler ile örtterek bunu sağlamaktadır.

Yontma işlemi bittiğinde, pişmemiş tuğlalar arasındaki çizgilerin kaybolmasıyla oluşan kadifemsi pürüzsüz doku sanatçı tarafından çok beğenilmektedir. Ancak üzerine ince poşet atılarak birkaç gün bekletilen, sonrasında açılarak kurumaya bırakılan çalışmada kurudukça tuğlalar arasındaki çizgiler belirlemeye başlar. Belli bir sertliğe geldiğinde tek tek tuğlalar alınarak çalışma sökülür. Sökülen her bir tuğlanın üzerine sırasını belirleyen harf ve numarası yazılır. Bu aşama heykelin sorunsuz bir şekilde yeniden toparlanabilmesi için çok önemlidir. En son sırayı sökmeden etrafından beyaz bir çizgiyle geçerek heykelin sınırlarını zeminde belirler. Bu çizgiyi şeffaf bir plastiğe kopyalar. Bunu yapmaktaki amacı, kuruma ve fırınlama aşaması uzun süren parçaların montajı yapılırken zemine bu görüntüyü aktarabilmektir. Sanatçı ayrıca montajda karışıklık olmaması için her sıra ile ilgili harf ve numaralı dizilimi gösteren çizimler yapar. Sonra daha çabuk kuruması ve fırında patlamaması için tuğlaların içlerini boşaltır. Bu işlem çok uzun zaman aldığı için ortalarda kalan ve bir şekil içermeyen blok tuğlaları fabrikadan pişmiş halde getirterek zamandan kazanır.

Yontulan ve şekil içeren her bir tuğla ızgaralarda iki üç hafta doğal atmosferinde yavaşça, sonrasında kurutma kabinlerinde hızlı bir şekilde kurutulur. Pişirme süresi fırınlara bağlı olarak 48 saatten 4, 5 güne kadar değişir. Sonrasında alana taşınan pişmiş tuğlaların montajı yapılır.” (Yıldırım, Burak: 4.Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Kapsamında, Sanatçı İle Birlikte Çalışırken Edinilen Bilgiler, 2010)

Resim 78: Gwen Heeny

Kaynak: www.gwenheenybricksculptor.com, 2013.

Resim 79: Gwen Heeny

Kaynak: www.gwenheenybricksculptor.com, 2013.

Resim 80: Gwen Heeny

Kaynak: www.gwenheenybricksculptor.com, 2013.

Resim 81: Gwen Heaney

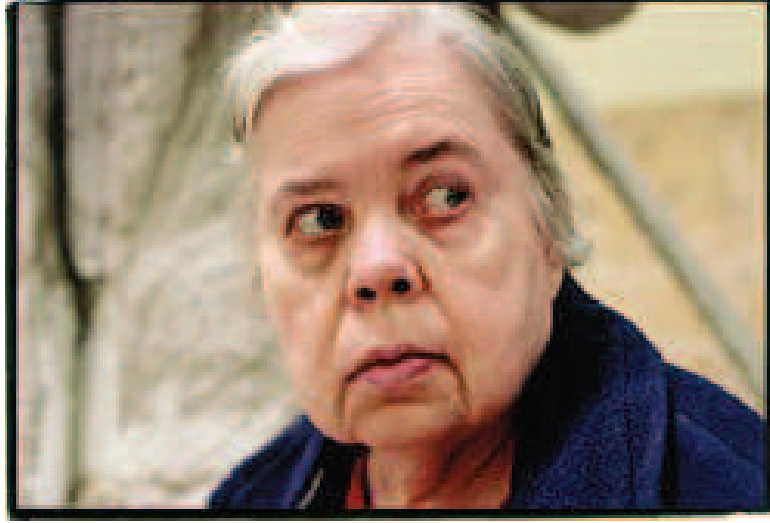
Kaynak: www.gwenheaneybricksculptor.com, 2013.

Resim 82: Gwen Heaney

Kaynak: www.gwenheaneybricksculptor.com, 2013.

2.2.4. Viola Frey

Resim 83: Viola Frey

Kaynak: www.renabranstengallery.com, 2013.

“1933 yılında California’da dünyaya gelen sanatçı, 1952 yılında Stockton Delta Collage’de sanat çalışmalarına başlamıştır. 1953-56’da Richard Diebenkorn’dan resim dersleri alan ve 1954’te Japon seramikçi Rosanjin’den aldığı seçmeli seramik derslerinden çok etkilenen sanatçı resim bölümünden seramik bölümüne geçiş yapmıştır. 1957 yılında resim ve seramik alanlarında New Orleans Tulane Üniversitesinde yüksek lisans yapmıştır.

Sanatçının ilk çalışmaları ürkütücü, rahatsız edici ve şaşırtıcı hayvan heykelleridir. Sanatçının iç dünyasını ve iletmek istediği mesajları taşıyan bu figürler komik görünüşleri içinde izleyenin keyfini kaçıran rahatsız edici bir etkiye sahiptir. Postmodern bir sanatçı olan Viola Frey’in atölyesi; büyük boyutlardaki heykellerine uygun olarak fırınları, vinçleri ve iskeleleriyle bir fabrikayı andırmaktadır. Sanatçı çalışmalarında, 1975-1980 yılları arasında evinin bahçesinde, ışıktaki, karanlıkta, bulutlu veya yağmurlu havada, kışta, baharda, her koşulda test ederek bulduğu, %30’u pişmiş toprak kırığı ve talktan oluşan düşük pişirimli, şamotlu çamura benzeyen bir bünye kullanmıştır. Şekillendirdiği formları fırça ile bir tuvalmişçesine renklendirmiş, keserek küçük parçalara bölmüş ve bu birimleri numaralandırmıştır. Sanatçı, sır altı ve sır üstü tekniklerini bir arada kullandığı bu çalışmalarda çift pişirim uygulamıştır.

Aldığı resim eğitiminin etkileri, yaklaşık üç metreyi bulan, kırmızı, yeşil, sarı, mavilerle çok renkli olan, dev boyutlu figürlerinde hemen kendini göstermektedir. Viola için renkler ile vermek istediği etkiyi, ışık ve gölge ile doğru vurgulayabilmek önemli olmuştur. Kullandığı renkler, yapıtlarındaki beden dilini ve yüz ifadelerindeki izleyiciyi ürküten, şaşırtan aynı zaman da hayran bırakan etkileri, daha da ön plana çıkararak, formun izleyici ile daha sıcak ve anlaşılır bir diyalog kurmasını sağlamıştır.” (Türedi Özen, Ayşegül; “Eğitimci Yönü ve Seramik Figürleriyle: Viola Frey”, Seramik Türkiye Dergisi, No:3, s.47 -53)

Resim 84: Viola Frey

Kaynak: www.renabranstengallery.com, 2013.

Resim 85: Viola Frey

Kaynak: www.renabranstengallery.com, 2013.

“Viola Frey’in figürleri hepimizin her gün karşılaştığı veya birebir yaşadığı rol olan, orta sınıf, pamuklu elbiseler içinde, karmaşık duygular içinde, kendini, çevresini, yaşamın anlamını sorgulayan figürlerdir. Özellikle 1980 sonrasındaki orta yaş üstü figürlerinde, içinde bulunduğu çağa isyan eden, hızla akıp giden zamanın geçiciliğini fark eden insanlar karikatürize edilmiştir. Kapalı veya açık alanlarda, zaman ve mekân ilişkisi ile daha da kuvvetlenen çalışmalarda, kimi zaman bir erkek figürü ve ayağı ile tekmelediği dünya, sırtını döndüğü dünya ve dünya üzerindeki gölgesi ile sanatçı dünü, bugünü, geleceği ve özellikle insanı sorgulamaktadır.” (Türedi Özen, s.47 -53)

Resim 86: Viola Frey

Kaynak: www.renabranstengallery.com, 2013.

Resim 87: Viola Frey

Kaynak: www.renabranstengallery.com, 2013.

Resim 88: Viola Frey

Kaynak: www.renabranstengallery.com, 2013.

2.2.5. Maro Kerasiotti

Resim 89: Maro Kerasiotti

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2012.

“1939 Atina doğumlu olan sanatçının çalışmalarının konusunu; doğa, şiir, müzik, tarih ve mitoloji oluşturmaktadır. Tasarımlarında temel malzemesi olan toprağın imkânlarını gözeterek, form ve teknik uyuma önem vermiştir. Sanatçının ‘Ormanda’ adlı çalışmasının ilham kaynağı çevrenin genel yıkımı ve evinin yakınlarına kadar gelen orman yangınıdır. Çam ağaçları ile bir arada sergilenen yanmış, kurumuş izlenimi veren ağaç gövdeleri, şamotlu çamur ile elde şekillendirilmiştir. Renk veren oksitlerle patina (sür-sil) tekniği uygulanmıştır.

Ağaç gövdelerini gerçeklerinden ayırt edebilmek oldukça zordur. Fark edildiğinde ise izleyiciyi gerçek ağaç gövdeleri ile eser arasında karşılaştırma yapmaya, bakmaya değil görmeye sevk etmektedir.” (Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, ‘6.Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu’, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir, 2012, s.43)

Sanatçı, 1998 yılında İzmir’de düzenlenen Uluslararası Seramik Sempozyumu kapsamında da kurumuş çam ağacı gövdeleri şekillendirmiştir. 2012 yılında ise Eskişehir’de düzenlenen, 6. Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumuna katılmış ve orada da kurumuş çam ağacı gövdeleri üretmiştir. Herhangi bir iç konstrüksiyon kullanmadan, çeşitli malzemelerle ağaç dokuları oluşturduğu şerit plakaları üst üste ekleyerek formu oluşturmuştur. Fırınlama aşamasında parçaların kolayca birbirinden ayrılabilmesi için arada bağlayıcı kullanmadan formu yükseltmiştir. Bu çalışma tekniği her aşamada çamura hâkim olmayı ve sabırlı olmayı gerektiren zor bir tekniktir.

Resim 90: Maro Kerasiotti, Eskişehir Kent Park

Kaynak: www.tepebasi.bel.tr, 2013.

Resim 91: Maro Kerasiotti, Ormanda

Kaynak: www.tepebasi.bel.tr, 2013.

2.2.6. Patricia Volk

Resim 92: Patricia Volk

Kaynak: www.patriciavolk.co.uk, 2013.

“İngiliz sanatçı Patricia Volk, seramik çalışmalarını yaparken eski Mısır sanatından ve Brancusi’nin sanatından etkilenmiştir. Brancusi’nin ‘Sadelik sanatta son değildir fakat kendisine rağmen sadeliğe ulaşan kişi, şeylerin gerçek anlamına yaklaşmak yolundadır.’ söyleminden yola çıkarak Brancusi’nin ‘...en kalıcı amaçlarından birinin heykelin yapıldığı malzemenin özünü açığa çıkarmak olduğunu görürüz.’ Bu bağlamda Volk’un çalışmalarını yaparken hangi noktada Brancusi’yi örnek aldığına dair bir sonuca varabiliriz.

Volk’un Hannah Peschar heykel bahçesinde yapmış olduğu ‘Tanrı’ adlı çalışmasında formlar yalın, düz ve pürüzsüzdür. Volk, kafa formunun saf yapısını yakalamayı amaçlamış ve duyguyu vermek için mimikleri kullanmıştır. ‘Tanrı’ çalışmasına bakıldığında ilk anda her bir formun benzer temel biçimlere sahip olduğu ancak her birinin farklı bir duruşu, bakışı ve yüz ifadesini barındırdığı gözlenir. Volk, heykellerinde anlaşılabilir bir ruhsal durum yaratmaya çalışmıştır. Kafa formlarının bazıları gözlerinin ve dudaklarının vurgusu ile üzüntülü, kederli bazıları dalgın ve endişeli, bir kısmı da sakin bir görüntü sergiler. Aynı içinde yaşadığımız kalabalık gibi bir yüzde bulunan benzer elemanlar ama herkesin ifadesindeki, duruşundaki, mimiklerindeki farklılık bu çalışmalarda da vurgulanmıştır. Açık alanda sergilenen bu başlar insanın doğa karşısında güçsüzlüğünü ve acizliğini, topraktan geldiğimiz ve toprağa döneceğimiz gerçeğini hatırlatmaktadır.” (Hessenberg, Karin; Ceramics For Gardens & Landscapes, London, 2000, s.114,115)

Resim 93: Patricia Volk

Kaynak: www.patriciavolk.co.uk, 2013.

Resim 94: Patricia Volk

Kaynak: www.patriciavolk.co.uk, 2013.

“Doğa- insan- tanrı- ölüm ilişkileri, kullanılan renklerle ve figürlerin biçimlendirilişi ile ifade edilmektedir. Sanatçı elde biçimlendirdiği formları, 1160°C de elektrikli fırında iki günde yavaş yavaş pişirmiştir. Daha sonra siyah, gümüş, bakır renklerde, yeryüzünü simgeleyen kahverengi tonları ve suyu çağrıştıran mavi akrilik boyalar ile boyamıştır. Üstüne güneşin zararlı ışınlarından korumak için alkolle çözülebilen MSA akrilik vernik sürülmüştür.” (Hessenberg, s.114,115)

Resim 95: Patricia Volk

Kaynak: www.patriciavolk.co.uk, 2013.

Resim 96: Patricia Volk

Kaynak: www.patriciavolk.co.uk, 2013.

Resim 97: Patricia Volk

Kaynak: www.patriciavolk.co.uk, 2013.

2.2.7. Peter Hayes

Resim 98: Peter Hayes

Kaynak: www.peterhayes-ceramics.uk.com, 2013.

“İngiliz sanatçı Peter Hayes’in üç metre yüksekliğe ulaşan formlarının çıkış noktasını, daha önce yapmış olduğu çalışmalar oluşturmaktadır. Sanatçı, ‘Ok’ olarak isimlendirdiği incelerak zeminle birleşen şişeleri ve figüratif heykelleri gibi karakteristik formlarını; plaka tekniğini ve kütlede yontma tekniğini kullanarak şekillendirmiştir.

Tasarımına uygun olarak kestiği plakaları birleştirilerek eserlerini oluşturan sanatçı, kuvvetli şekilde oluşturduğu alt zeminin üstünü, pürüzsüz ve renkleri daha net gösterebilecek özellikte beyaz astarla kaplamıştır. Formlarda oluşan çatlakları ve yarıkları sanatçı özellikle tasarlamıştır. Bu çatlakların arasını bakır oksitle dolduran Hayes, kendini “çatlak yöneticisi sanatçı” olarak adlandırmaktadır.

Raku pişirim tekniğini kullanarak pişirdiği formlarını, kıyısında yaşadığı Avon nehri suları altında aylarca bekleterek istediği yüzey efektlerini yakalamıştır. Bakıra doyrulmuş çatlaklar metalik çizgiler olarak ortaya çıkmış ve yine bakırın suyla reaksiyona girmesiyle, yeşiller, maviler oluşmuştur. Sanatçı son dönem çalışmalarında neredeyse hiç sır kullanmamış, sadece bakır oksit ile dekore etmiştir.” (Hessenberg, s.120,121,122)

Resim 99: Peter Hayes

Kaynak: www.peterhayes-ceramics.uk.com, 2013.

“İtalya’da gördüğü mermer heykellerdeki pirinç vidaların zamanla yağmurdan etkilenecek yeşil, mavi ve kahverengi izler oluşturması, beyaz kilin içine bakır karıştırma tekniğini keşfetmesini sağlamıştır.

Formlar, sanatçının bilinçli olarak tasarladığı çatlaklarla, doğadaki her canlı gibi doğanın sunduğu şartlarda sürekli bir değişime ve gelişime sahiptir. İzleyiciye sunulan şaşırtıcı, kendini sürekli yenileyen bir süreçtir.” (Hessenberg, s.120,121,122)

Resim 100: Peter Hayes

Kaynak: www.peterhayes-ceramics.uk.com, 2013.

Resim 101: Peter Hayes

Kaynak: www.peterhayes-ceramics.uk.com, 2013.

BÖLÜM 3: ÇÖMLEKÇİ TORNASI İLE ŞEKİLLENDİRİLMİŞ PARK VE BAHÇE SERAMİKLERİ

3.1. Çömlekçi Tornası İle Şekillendirilmiş Park ve Bahçe Seramikleri

3.2. Uygulama Yapan Bazı Sanatçılar

3.2.1. Ahmet Taşhomcu

Resim 102: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013.

Geleneksel Seramik Sanatçısı Ahmet Taşhomcu, kendisi ile yaptığım röportajda mesleki yaşamı ile ilgili olarak şunları söyledi:

“Çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini 1977 yılında çırak olarak işe başladığım Ali ÖZOĞLU' nun İzmir-Menemen'deki atölyesinde öğrendim. Yaklaşık 1980 yılından beri çömlekçi tornasını kullanarak geleneksel ve gelenekselden çağdaşa boyutunda eserler üretiyorum. Genellikle şamotlu çamur kullanarak bahçe için süs havuzları, bahçe küpleri ve bahçede sergilenmek üzere büyük boyutlu değişik vazolar üretiyorum.” (Taşhomcu, Ahmet: 13.12.2012 tarihinde yapılan röportaj)

Resim 103: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013.

Resim 104: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013.

Geleneksel Seramik Sanatçısı Ahmet Taşhomcu, ülkemizde yetişen ve çömlekçi tornası ile üretim yapan en donanımlı ve başarılı sanatçılardandır. Usta Sanatçı Taşhomcu, çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini kullanarak şamotlu çamur ile ürettiği süs havuzları, su oyunları, dev küpler ve vazoları bahçelerde sergilemekte ve bahçe seramiği olarak satışını yapmaktadır. Eserlerinin çoğunda önemli bir geleneksel yapı öne çıkmakla birlikte gelenekselden çağdaşa ilerleyen eserleri ile de dikkat çekmektedir.

Resim 105: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013

Resim 106: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013.

Resim 107: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013

Resim 108: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013.

Resim 109: Ahmet Taşhomcu

Kaynak: Mail yolu ile yapılan röportajda sanatçı tarafından iletilmiştir, 2013.

3.2.2. Kim Yong Moon

Resim 110: Kim Yong Moon

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

“Güney Kore’li Seramik Sanatçısı Kim Yong Moon 1955 yılında Osan-Kyunggi’de doğdu. 1982 yılında Hongik Üniversitesi El Sanatları Fakültesi’nden mezun olan Moon, 1983-90 yılları arasında Buchun Koleji’nde seramik eğitimi verdi. Çömlekçi tornası ile seramik şekillendirme yöntemi ve Mascabal* fırınlama tekniği konularında uzman olan Moon, 1990-2009 yılları arasında Wonkwang Üniversitesi ve Gong Ju Üniversitesi’nde seramik dersleri verdi. Sanatçı, 2010 yılında ülkesinden ayrılarak Çin’deki Shandong Üniversitesi’de davetli profesör olarak ders verdi ve ülkesine özgü bir seramik fırınlama tekniği olan Mascabal tekniğini tanıttı.” (Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, ‘5.Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu’, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir, 2011, s.53)

Kim Yong Moon, 2011 yılında Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde davetli profesör olarak göreve başladı. Hacettepe Üniversitesi’nde çömlekçi tornası ile seramik şekillendirme ve Mascabal fırınlama tekniği üzerine halen ders vermekte olan Moon, ülkemizde Ankara, İstanbul, Eskişehir ve Nevşehir illerinde sergiler açtı. Hacettepe Üniversitesi’de “Mascabal Pişirim Sempozyumu” düzenleyen sanatçı, Kapadokya yöresindeki Peri Bacaları’nın etrafına çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini kullanarak, doğal ortama uygun nitelikte bahçe seramikleri yapmıştır. Moon, 2011 yılında 5. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumuna katıldı ve bende kendisi ile aynı ortamda çalışma fırsatı yakaladım. Sempozyum süresince hakkında fazlaca bilgi sahibi olduğum sanatçı, sempozyum kapsamında tekmeli torna ile silindir çıkışlı olarak ürettiği dev eserlerini sonradan yaptığı müdahalelerle totem figürlerine dönüştürdü. Sanatçının sempozyumda ürettiği dev eserler, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi binasının bahçesinde daimi olarak sergilenmektedir.

*Mascabal: Açık alanlarda tuğla, kum ve çimento kullanılarak yapılan ilkel seramik fırını.

Resim 111: Kim Yong Moon

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 112: Kim Yong Moon

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 113: Kim Yong Moon, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Totemler

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 114: Kim Yong Moon, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Totemler

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 115: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 116: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 117: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

Resim 118: Kim Yong Moon, Peri Bacaları-Kapadokya, Totem

Kaynak: www.facebook.com/yongmoon.kim, 2013.

3.2.3. Toshiko Takaezu

Resim 119: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

“Japon asıllı Toshiko Takaezu 1922 yılında Hawaii’de doğmuştur. 1952 yılında Hawaii Üniversitesi El Sanatları Fakültesi’den mezun olan sanatçı, 1955 yılında Japonya’ya gitti. Japonya’da lisansüstü eğitimi alan Takaezu, Japonyalı birçok seramik sanatçısı ile tanıştı ve çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemi konusunda kendini geliştirdi. Budizm ve Japon geleneklerinden etkilendiğini ortaya koyan seramik eserler üretti. Sanatçı, Princeton Üniversitesi Cleveland Sanat Enstitüsünde 1967-1992 yılları arasında seramik dersleri verdi. 1992 yılında emekli olan sanatçı, New Jersey’deki atölyesinde çömlekçi tornası ile büyük boyutlu bahçe heykelleri üretti. Dünyanın önde gelen seramik sanatçıları arasında gösterilen Toshiko Takaezu, 2011 yılında Hawaii’de öldü.” (http://en.wikipedia.org/wiki/Toshiko_Takaezu, 2013)

Resim 120: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

Resim 121: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

Resim 122: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

Resim 123: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

Resim 124: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

Resim 125: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

Resim 126: Toshiko Takaezu

Kaynak: www.toshikobook.com, 2013.

3.2.4. Risto Hamalainen

Resim 127: Risto Hamalainen

Kaynak: www.ristohamalainen.com, 2013.

1954 yılında Savitaipale’de doğan Finlandiya’lı seramik sanatçısı Risto Hamalainen, 1980-85 yılları arasında Kuopio Üniversitesi El Sanatları Akademisi’de seramik eğitimi almıştır. Sanatçı seramik çalışmalarını stresten uzak doğayla iç içe yaşamayı tercih ettiği ormanda yapmaktadır. Yüksek dereceli çamur kullandığı seramiklerini Fransız seramikçi Bernard Dejongh’un tasarımını yaptığı ve inşa ettiği odun fırınında pişirmektedir. Hamalainen, torna tekniğini kullanarak büyük boyutlu heykel vazolar şekillendirmiştir. Doğa ile iç içe şekillendirdiği formları yine açık alanlarda doğa ile bütünleyerek veya ton kontrastları oluşturarak sergilemiştir. (Zümrüt, Yeşim: “1960’dan Günümüze Çevre Sanatı Kapsamında Yapılan Seramik Eserlerin Analizleri”, 2007, s.109)

Resim 128: Risto Hamalainen

Kaynak: www.ristohamalainen.com, 2013.

Resim 129: Risto Hamalainen

Kaynak: www.ristohamalainen.com, 2013.

Resim 130: Risto Hamalainen

Kaynak: www.ristohamalainen.com, 2013.

Resim 131: Risto Hamalainen

Kaynak: www.ristohamalainen.com, 2013.

Resim 132: Risto Hamalainen

Kaynak: www.ristohamalainen.com, 2013.

3.2.5. Teppei Yamashita

Resim 133: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

“Teppei Yamashita 1977 yılında Japonya'nın seramik ve porselenleri ile ünlü İmari şehrinde doğdu. Geleneksel Japon porselen ve seramik sanatı eğitiminde uzmanlaşmış bir merkez olarak nitelenen; Arita Seramik Yüksek Okulu'ndan (Arita College of Ceramics) 2006 yılında mezun oldu. Kendini özellikle torna ile şekillendirme ve fırça dekoru alanında geliştiren Yamashita, geleneksel kökleri olan gündelik eşyaların, özgün tasarımlarla yeniden yorumlanması konusunda uzmanlaştı. Sanatçı ürettiği eserleri daha çok dış mekânlarda sergilemeyi tercih etti.

Japonya'da iki karma sergiye katıldıktan sonra Türkiye'ye geldi. Vitra Seramik Sanat Atölyesi'nde seramik çalışmalarına başladı. İlk kişisel seramik sergisini "Çiçek Kuşlar" adı altında İstanbul'da açtı. Bu sergi, "2010 Türkiye'de Japonya Yılı" etkinlikleri kapsamında yer aldı.

2012'de, New York'ta, "Crossover" adlı kişisel seramik sergisini açan Yamashita'nın eserleri, Türkiye, Japonya, ABD ve İtalya'da düzenlenen çeşitli karma sergilerde yer aldı.” (<http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013)

Yamashita, eserlerinde geleneksel ile modern arasındaki bağı yakalamaya çalışıyor. Doğup büyüdüğü Japonya'nın ve yaşamakta olduğu Türkiye'nin geleneksel motiflerini, özgün desenler ve çağdaş, yenilikçi formlar içinde yorumluyor. Sanatçı, 2008 yılından beri ülkemizde yaşıyor ve İstanbul-Üsküdar'da bulunan, Teppei Yamashita Seramik Sanat Atölyesi'nde çalışmalarına devam ediyor.

Resim 134: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

Resim 135: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

Resim 136: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

Resim 137: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

Resim 138: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

Resim 139: Teppei Yamashita

Kaynak: <http://teppeiseramik.jimdo.com>, 2013.

3.2.6. Vaclav Serak

Resim 140: Vaclav Serak

Kaynak: www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html, 2013.

“Sanatçı, 1931 yılında Çek Cumhuriyeti’nin Cakovice şehrinde doğmuştur. 1947 yılında Merkli’de çini, porselen, seramik çalışmalarına çırak olarak başlayan sanatçı 16 yaşından beri seramik çalışmaktadır. Sanatçı Prag Devlet Seramik Ortaöğretim Okulu ve Prag Seramik Araştırma Enstitüsü’nün ardından Prag Uygulamalı Sanatlar Akademisi’nde lisansüstü eğitimini tamamladı. 1972-1990 yılları arasında Prag Ev ve Moda Kültürü Enstitüsü’nde bağımsız gelişim uzmanı olarak çalışmalarını sürdürdü. 1990 yılında Prag Sanat Akademisi, Mimarlık ve Tasarım bölümünde Seramik ve Porselen Stüdyosu Başkanı ve Doçent olarak göreve başlayan sanatçı, 1992 yılında aynı akademide profesör ünvanını aldı. Vaclav Serak endüstriyel porselen çalışmalarının yanı sıra heykel ve mimari seramik alanında da ürünler vermektedir.

Sanatçı genel olarak çalışmalarını, çamur tornasında oluşturmuş olduğu formları keserek veya parçalayarak ve daha sonra yeniden farklı biçimlerde birleştirerek üretir. Bir çok ülkede düzenlenen sempozyum, seminer ve konferanslara katılan Serak, yirmiye yakın kişisel sergi açmış ve uluslararası düzeyde otuzun üzerinde sergiye katılmıştır.” (Büyükçapar, s.64)

Resim 141: Vaclav Serak

Kaynak: www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html, 2013.

Resim 142: Vaclav Serak

Kaynak: www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html, 2013.

Resim 143: Vaclav Serak

Kaynak: www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html, 2013.

Resim 144: Vaclav Serak

Kaynak: www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html, 2013.

Resim 145: Vaclav Serak

Kaynak: www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html, 2013.

3.2.7. Conrad Snider

Resim 146: Conrad Snider

Kaynak: www.visit-snider.com/studio, 2013.

“Conrad Snider 1963 yılında Kanada’da doğdu. Amerika-Kansas’ta Bethel Koleji’nde eğitim aldıktan sonra 1980-85 yılları arasında Kansas City Sanat Enstitüsü’nde seramik eğitimi aldı. Kansas’ta halen bir stüdyo sanatçısı olarak çalışmakta olan Snider, eserlerini ağırlıklı olarak çömlekçi çarkı ile üretmektedir. Genellikle yüksek dereceli çamurlar ile çalışan sanatçı, çömlekçi çarkı çıkışlı eserlerine artı müdahaleler ederek figüratif formlar haline getirmektedir. Snider, boyutları 4 ila 12 metre arasında değişen vazolar ve figüratif formlar üretmektedir.” (www.visit-snider.com/studio, 2013)

Resim 147: Conrad Snider

Kaynak: www.visit-snider.com/studio, 2013.

Resim 148: Conrad Snider

Kaynak: www.visit-snider.com/studio, 2013.

Resim 149: Conrad Snider

Kaynak: www.visit-snider.com/studio, 2013.

Resim 150: Conrad Snider

Kaynak: www.visit-snider.com/studio, 2013.

BÖLÜM 4: UYGULAMA PROJESİ “ATEŞİN ÇİÇEKLERİ”

4.1. Uygulama Projesi “Ateşin Çiçekleri” nin Teması

Proje kapsamında, yapılan tez çalışmasına paralel olarak çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemini kullanarak, yedi parçalı bir seramik düzenleme yapılmıştır.

Fakültemiz ön bahçesine yerleştirilecek olan; “Ateşin Çiçekleri” adlı tez çalışmam, boyut olarak farklı biçimsel olarak aynı yedi ayrı parçadan oluşmaktadır. Enstalasyonu oluşturan bu yedi biçim fakültemizdeki yedi sanat disiplini temsil etmekle birlikte, benzerlikleri açısından sanat alanlarının birbirleri ile olan ilişkilerini de vurgulamaktadır.

Projede kullanılan çiçek teması ise; doğanın yaratıcılığının en güzel simgelerinden biri olan, büyümeyi, gelişmeyi, evrimleşmeyi temsil eden özellikleri taşıması sebebi ile seçilmiştir.

Ayrıca enstalasyona “Ateşin Çiçekleri” adının verilmesi ise; özellikle seramik sanatına bir göndermedir. Bilindiği üzere; sanatsal ve endüstriyel seramik mamullerin son halini alması için yüksek derecede pişirilmesi gerekmektedir. Seramik, sanat dalları içinde ateş ile temas ettiğinde direnç kazanan, değişerek evrimleşen disiplinlerden biridir.

4.2. Projenin Uygulama Süreci

Uygulama aşamasında, açık hava koşullarına dayanımı iyi bir çamur olduğu için şamotlu çamur kullanılmıştır. Stilize çiçek figürleri olarak tasarlanan 65×50 cm., 46×28 cm., 55×50 cm., 47×50 cm., 50×58 cm., 43×60 cm., 48×55 cm. boyutlarındaki yedi ayrı parça çömlekçi tornasında şekillendirilmiştir. (Bkz. Resim: 151...158) Deri sertliği aşamasına gelen her bir parça ters çevrilerek altına 3cm çapında delik açılmıştır. (Bkz. Resim: 159...161) Stilize çiçek figürlerinin uç kısımları ise ayrıca çömlekçi tornasında şekillendirildikten sonra, deri sertliği aşamasında esas bünyeye balçıkla yapıştırılmıştır. (Bkz. Resim: 162...167) Daha sonra tüm parçaların üzerine beyaz astar çekilmiş ve kurumaya bırakılmıştır. Kuruma işlemi tamamlanan parçalar 950°C ısıda fırınlanmıştır. Bisküvi fırınlama işlemi gerçekleştirilen parçalar, dokulu-koyu metalik gri ve dokulu-kırmızı artistik sırlar ile sırlanmış ve 1060°C ısıda fırınlanmıştır. (Bkz. Resim: 168...174)

Çiçek figürlerinin sap kısımlarının, aynı zamanda bir kaide niteliği de taşıması açısından demir borulardan yaptırılmasına karar verilmiştir. Çiçek boyutlarına uygun olarak 6cm çapındaki demir borular seçilmiş ve aynen bir çiçek dalı gibi hafif kavisli olarak bükülmüştür. Daha sonra 6 cm. çapındaki demir boruların üst kısımlarına 8×8 cm. çapında ve 2 mm. kalınlığında kestirilen demir plakalar kaynatılmış ve demir plakaların üzerine de, seramik çiçek figürlerine şekillendirme aşamasında açılan deliklere girerek ürünleri rahatlıkla taşıması için, 2.7 cm. çapında, 25 cm. uzunluğunda demir borular kaynatılmıştır. Daha sonra fakültemizin giriş kapısının sağ tarafındaki yeşil alana, 50×50 cm. ölçülerinde yedi adet çukur kazılmış ve hazırlanan çiçek dallarını

oluşturan demir kaideler bu çukurlara yerleştirilerek 35 cm. yüksekliğe kadar beton dökülmüştür. Bu işlemler sonucunda demir kaideler, üzerine monte edilecek seramik çiçek figürlerini rahatlıkla taşıyacak hale getirilmiştir. Beton döküldükten iki gün sonra betonun üzerine toprak atılmış ve sökülen çim plakalar yerleştirilerek doğal ortam görünümü korunmuştur. (Bkz. Resim: 175...184)

Demir kaideleri ile birlikte 1.65 m., 1.80 m., 1.95 m., 2.10 m., 2.25 m., 2.35 m., 2.50 m. yüksekliklerinde kısıklı uzunlu yedi ayrı stilize çiçek figürlerinden oluşan enstalasyon, uyumlu bir biçimde fakültemizin giriş kapısının sağ tarafındaki yeşil alana yerleştirilmiştir. (Bkz. Resim: 185...189)

Resim 151: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013

Resim 152: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 153: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 154: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 155: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 156: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 157: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 158: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 159: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 160: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 161: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 162: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 163: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 164: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 165: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013

Resim 166: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 167: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” Şekillendirme Aşaması

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 168: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (1)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 169: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (2)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 170: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (3)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 171: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (4)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 172: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (5)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 173: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (6)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 174: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri” (7)

Fotoğraf: Emre Ekici, 2013.

Resim 175: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 176: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 177: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 178: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 179: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Çukur Kazımı ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 180: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 181: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 182: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 183: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 184: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”, Beton Atma İşlemleri ve Montaj

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 185: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 186: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 187: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 188: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

Resim 189: Uygulama Projesi: “Ateşin Çiçekleri”

Fotoğraf: Burak Yıldırım, 2013.

SONUÇ

Çömlekçi Tornası İle Şekillendirilmiş Park ve Bahçe Seramikleri tez ve uygulama çalışması için öncelikle; literatür taraması yapılarak görsel ve yazınsal kaynaklar toplanmıştır. Bu süreçte, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Prof. Bilgehan Uzuner, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi; Yrd. Doç. Ekrem Kula, T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatçısı; “Efsane” Mehmet Yıldırım ve Geleneksel Seramik Sanatçısı; Ahmet Taşhomcu ile görüşme yapılmıştır. Çömlekçi tornasının tarihsel gelişimi, çömlekçi tornası ile şekillendirme yöntemi ve bu alanda etkinlik gösteren günümüz sanatçıları ve eserleri araştırılmıştır.

“Çevre Sanatı” ve “Peyzaj Mimarisi” incelenmiştir. Dünya çapında “Çevre Sanatı” ile uğraşan birçok sanatçının eserleri ve konu hakkındaki kaynakları irdelenmiştir. Daha sonra ülkemiz çevresel sanatçıları incelenmiş ve çevre sanatı içerisine giren park-bahçe seramikleri, bu alanda etkinlik gösteren sanatçılar ve eserleri ele alınmıştır.

Sonuç olarak bu projede; günümüz şehircilik planlamasına bağlı olarak, park-bahçelerde ve insanların zorunlu kullandıkları tüm dış mekânlarda, park-bahçe seramiklerinin kullanımı önerilerek, özellikle bahçe seramiklerinin gelişiminin sağlanması ve bu bağlamda toplumun estetik ve sanat bilincinin geliştirilmesi amacı güdülmüştür.

Yapılan araştırmalar sonucunda; Türkiye’de birçok sanatçının ortak görüşü olarak; ülkemizde park-bahçe seramikleri adına üretilen kaynak ve eserlerin yeterli düzeyde olmadığı anlaşılmıştır.

Tez kapsamında konu hakkında yapılan araştırmalar ve edinilen bilgiler ışığında; Çevre Sanatı’ nın önemli bir kolu olan, park-bahçe seramikleri adına bir uygulama çalışması üretilmiş ve ülkemize park-bahçe seramikleri ile ilgili bir yazılı kaynak daha kazandırılmıştır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

BÜYÜKÇAPAR, Seyfullah (2011), “Çömlekçi Çarkında Üretilen Çağdaş Seramik Formlar” Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi SBE.

ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2011), “5.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.

ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2012), “6.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.

GÜNER, Güngör (1988), “Anadolu da Yaşamakta Olan İlk Çömlekçilik”, Akbank Yayınları-Kültür Serisi, İstanbul.

HESSENBERG, Karin (2000), “Ceramics For Gardens & Landscapes”, London.

ÖDEKAN, Ayla (1997), “Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi”, 2.Cilt, YEM Yayınları.

SERAMİK TÜRKİYE DERGİSİ (2004), Türkiye Seramik Federasyonu Yayınları, No:3.

SERAMİK TÜRKİYE DERGİSİ (2005), Türkiye Seramik Federasyonu Yayınları, No:11.

SERAMİK TÜRKİYE DERGİSİ (2009), Türkiye Seramik Federasyonu Yayınları, No:37.

ZÜMRÜT, Yeşim (2007), “1960’dan Günümüze Çevre Sanatı Kapsamında Yapılan Seramik Eserlerin Analizleri, Çevre Konulu Seramik Atölye Uygulamaları ve Bir Sergi”, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi SBE.

www.ekremkula.com

www.seramiksantevi.com

www.sevimcizer.net

http://en.wikipedia.org/wiki/Toshiko_Takaezu

<http://teppeiseramik.jimdo.com>

www.visit-snider.com/studio

Sanatçılar İle Yapılan Röportajlar

KULA, Ekrem (2012), –Anadolu Üniversitesi GSF Öğretim Üyesi- “Çömlekçi Tornosının Keşfi ve Tarihsel Gelişimi, Çömlekçi Tornosı Kullanarak Çalışan Seramik Sanatçıları, Çömlekçi Tornosı Türleri, Çömlekçi Tornosı Kullanılarak Üretilen Park-Bahçe Seramikleri”, konularını içeren görüşme. Eskişehir: 16 Kasım 2012.

TAŞHOMCU, Ahmet (2012), –Geleneksel Seramik Sanatçısı- “Çömlekçi Tornosının Keşfi ve Tarihsel Gelişimi, Çömlekçi Tornosı Kullanarak Çalışan Seramik Sanatçıları, Çömlekçi Tornosı Türleri, Park ve Bahçe Seramikleri, Çömlekçi Tornosı Kullanılarak Üretilen Park-Bahçe Seramikleri”, konularını içeren görüşme. Antalya: 13 Aralık 2012.

UZUNER, Bilgehan (2012). –Anadolu Üniversitesi GSF Dekanı- “Park ve Bahçe Seramikleri, Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumlarının Park-Bahçe Seramiklerine Katkısı, Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumlarına Katılan Sanatçılar ve Uygulamaları, Çömlekçi Tornosı Kullanılarak Üretilen Park-Bahçe Seramikleri”, konularını içeren görüşme. Eskişehir: 16 Kasım 2012.

YILDIRIM, Mehmet (2012), –T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatçısı- “Çömlekçi Tornosının Keşfi ve Tarihsel Gelişimi, Çömlekçi Tornosı Kullanarak Çalışan Seramik Sanatçıları, Çömlekçi Tornosı Türleri, Çömlekçi Tornosı Kullanılarak Üretilen Park-Bahçe Seramikleri”, konularını içeren görüşme. Kütahya: 17 Kasım 2012.

Resim Kaynakça

ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2011), “5.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.

ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2012), “6.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.

[http:// www.refsan.com.tr/sanalmagaza/urun.asp](http://www.refsan.com.tr/sanalmagaza/urun.asp)

[http:// www.ceramicstoday.com/articles/ image/history_of_wheel](http://www.ceramicstoday.com/articles/image/history_of_wheel)

[http:// www.flickr.com/photos/johnlander/4715092129](http://www.flickr.com/photos/johnlander/4715092129)

[http:// www.smith.edu/hsc/museum/ancient_inventions/potterwheel2.html](http://www.smith.edu/hsc/museum/ancient_inventions/potterwheel2.html)

[http:// www.tumblr.com/tagged/pottery-wheel](http://www.tumblr.com/tagged/pottery-wheel)

[http:// www.modthesims.info/download.php?t=449449](http://www.modthesims.info/download.php?t=449449)

[http:// www.gungorguner.com](http://www.gungorguner.com)
[http:// www.tepebasi.bel.tr](http://www.tepebasi.bel.tr)
[http:// www.tamsanat.net](http://www.tamsanat.net)
[http:// www.ekremkula.com](http://www.ekremkula.com)
[http:// www.seramiksanatevi.com](http://www.seramiksanatevi.com)
[http:// www.karenswyler.com](http://www.karenswyler.com)
[http:// www.voulkos.com](http://www.voulkos.com)
[http:// www.artnet.com/awc/peter-voulkos.html](http://www.artnet.com/awc/peter-voulkos.html)
[http:// www.sevimcizer.net](http://www.sevimcizer.net)
[http:// www.gwenheenebricksculptor.com](http://www.gwenheenebricksculptor.com)
[http:// www.renabranstengallery.com](http://www.renabranstengallery.com)
[http:// www.patriciavolk.co.uk](http://www.patriciavolk.co.uk)
[http:// www.peterhayes-ceramics.uk.com](http://www.peterhayes-ceramics.uk.com)
[http:// www.facebook.com/yongmoon.kim](http://www.facebook.com/yongmoon.kim)
[http:// www.toshikobook.com](http://www.toshikobook.com)
[http:// www.ristohamalainen.com](http://www.ristohamalainen.com)
[http:// teppeiseramik.jimdo.com](http://teppeiseramik.jimdo.com)
[http:// www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html](http://www.ceramics-aberystwyth.com/vaclav-serak.html)
[http:// www.visit-snider.com/studio](http://www.visit-snider.com/studio)
Burak Yıldırım, Tez Konularına İlişkin Çekilen Fotoğraflar.

Okunan Kaynaklar

- ATALAY, Canan (2009), “Kent ve Doğa Sanatı”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.
- ATASEVEN, Olcay (2009), “Sanatın Çevreye Katılımı”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.
- BİNYAZAR, Adnan (2009), “Sanatla Donatılan Çevre”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.

- BIRKS, Tony (2001), “The Complete Potter’s Companion”, Conran Octopus, Londra.
- CANBOLAT, Ayşe (2011), “Seramik Şekillendirme Yöntemlerinde Tornanın Kullanımı ve Seramik Tornalar”, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi GSE.
- COOPER, Emmanuel (1978), (Ömür Bakırer), “Seramik ve Çömlekçilik”, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- ÇİZER, Sevim (2009), (Peterson, Jan-Susan), “Seramik Yapıyoruz”, Karakalem Kitabevi, İzmir.
- DANABAŞ, Nalan (1998), “Geçmişten Günümüze Land Art Sanat Akımı ve Diğer Disiplinler İle İlişkisi”, Sanatta Yeterlik Tezi, Marmara Üniversitesi GSE.
- DARÇIN, Bahar (2002), “Seramik Sanat Objelerinin Atmosferik Koşullarda, Açık Park ve Bahçelerde Kullanım Olanaklarının Araştırılması”, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi SBE.
- ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2002), “2.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.
- ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2003), “3.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.
- ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2010), “4.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.
- ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2011), “5.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.
- ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ (2012), “6.Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu Kataloğu”, Tepebaşı Belediyesi Yayınları, Eskişehir.
- ÖĞEL, Semra (1977), “Çevresel Sanat”, İ.T.Ü Matbaası, İstanbul.
- SEVİM, Cemalettin (1994), “Türkiye’de Seramik Heykel”, Sanatta Yeterlik Tezi, Anadolu Üniversitesi SBE.
- SEVİN, Veli (2003), “Anadolu Arkeolojisi”, Der Yayınları, İstanbul.
- SÖZEN, Metin (1986), “Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü”, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- ŞENTÜRK, Leyla (2009), “Çevrenin Sanata Getirdiği Yeni Bir Bakış Açısı Olarak Land Art”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.
- TEPECİK, Adnan (2009), “Sanat Eğitimi ve Görsel Çevre”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.

ULUDAĞ, Kemal (2009), “Seramikle Yaratılan Çevre”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.

UZUNER, Bilgehan (2009), “Sanat ve Çevre Konusunda Bir Deneyim”, H.A.Ü.G.S.F 7.Ulusal Sanat ve Çevre Sempozyumu, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

Burak YILDIRIM , 1988 yılında Kütahya’da doğdu. Baba mesleği olan seramik sanatı ile 3-4 yaşlarında kendi aile atölyelerinde tanıştı. Birçok seramik üretim, şekillendirme ve dekor yönteminin yanı sıra ağırlıklı olarak çömlekçi tornasında şekillendirme eğitimi aldı. 2007 yılında; Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümünde lisans eğitimine başladı. 2008 yılından günümüze 27 karma seramik sergisine katıldı. 2009 yılından günümüze 5 kişisel seramik sergisi açtı. 2009 yılında Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü 3.sınıfına yatay geçiş yaptı. 2011 yılı Mayıs ayında; “T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Seramik Sanatkârı” ünvanı aldı. 2011 yılı Haziran ayında; Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü’nden bölüm birincisi olarak mezun oldu. 2012 yılı Ağustos ayında, Sakarya Üniversitesi-Sosyal Bilimler Enstitüsü-Seramik ve Cam ASD Yüksek Lisans Eğitimine ikincilikle kabul edildi. 2013 yılı Temmuz ayında, Trakya Üniversitesi-Ş.R.H.R. Güzel Sanatlar M.Y.O’na Öğretim Görevlisi olarak atandı.